

Bruxelles, den 14.10.2015
COM(2015) 497 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Handel for alle

En mere ansvarlig handels- og investeringspolitik

DA

DA

HANDEL FOR ALLE

En mere ansvarlig handels- og investeringspolitik

Indledning

1. Handel og investeringer er stærke drivkræfter for vækst og jobskabelse

1.1. EU's resultater på handelsområdet er gode

1.2. EU's dagsorden for handel og økonomi øger fordelene ved handel

2. En effektiv politik, som imødegår den nye økonomiske virkelighed og lever op til sine løfter

2.1. Reaktion på fremvæksten af globale værdikæder

2.2. Overholde løfter: gennemførelse, håndhævelse, små virksomheder og arbejdstagere

3. En mere gennemsigtig handels- og investeringspolitik

3.1. Et tættere samarbejde med medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og civilsamfundet

3.2. En mere åben politikudformning

4. En handels- og investeringspolitik baseret på værdier

4.1. En mere lydhør tilgang til offentlighedens forventninger til regulering og investeringer

4.2. En handelsdagsorden for at fremme bæredygtig udvikling, menneskerettigheder og god regeringsførelse

5. Et fremadrettet program for forhandlinger til at forme globaliseringen

5.1. Styrkelse af det multilaterale handelssystem

5.2. Fremme bilaterale forbindelser

Konklusion

Indledning

Efter en langvarig og smertefuld recession er EU's udfordring nu at sætte skub i beskæftigelse, vækst og investeringer. Dette står øverst på Kommissionens liste over politiske prioriteter. Handel er et af de få instrumenter, der er til rådighed til at skabe økonomisk vækst uden at belaste statsbudgetterne, i lighed med strukturreformer iværksat af medlemsstaterne og arbejde som led i EU's investeringsplan¹.

EU har gode forudsætninger for at anvende handels- og investeringspolitik til at bidrage til dette mål og gavne såvel virksomheder som forbrugere og arbejdstagere. EU er verdens største eksportør og importør af varer og tjenester tilsammen, den største udenlandske direkte investor og det vigtigste mål for direkte udenlandske investeringer (FDI). Dette gør EU til den største handelspartner for omkring 80 lande og den næststørste partner for yderligere 40 lande. EU bør udnytte denne styrke til gavn for både sine egne borgere og borgere i andre dele af verden, især i verdens fattigste lande.

Ændringerne i den måde, verdensøkonomien fungerer på, indebærer imidlertid, at handelspolitikken må udformes på en anden måde. Det nuværende økonomiske system - med det globale og digitale i centrum - er baseret på internationale værdikæder, hvor udfangelse, udformning og produktion finder sted i etaper fordelt i mange lande.

Den Europæiske Unions handels- og investeringspolitik skal i videre omfang tage højde for denne realitet og se på alle de måder, hvorpå EU-virksomhederne interagerer med resten af verden. Tjenester handles f.eks. nu i stigende grad på tværs af grænserne. De er også nært knyttet til den traditionelle handel med industrivarer. Således omfatter handel i stigende grad grænseoverskridende transport ikke kun af varer, men også af personer og oplysninger. Dette øger de måder, hvorpå handel fremmer udveksling af idéer, færdigheder og innovation. EU's handelspolitik skal fremme denne udveksling.

En effektiv handelspolitik bør desuden være i samspil med EU's udviklingspolitik og bredere udenrigspolitik samt med de eksterne mål for EU's interne politikker, så de styrker hinanden gensidigt. Handelspolitikken konsekvenser har betydelig indvirkning på det geopolitiske landskab - og omvendt. Desuden er handelspolitik kombineret med udviklingssamarbejde en stærk drivkraft for vækst i udviklingslandene. EU vil fortsætte sit mangeårige engagement i bæredygtig udvikling i sine handelspolitikker og bidrage til de nyligt aftalte globale mål for bæredygtig udvikling efter 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling². Endelig styrker handelspolitikken EU's indre marked ved at sammenknytte dets regler med reglerne for det globale handelssystem.

I de senere år er debatten om handel blevet intensiveret. Der er nu en langt bredere offentlighed, som er interesseret i handelspolitik, og heraf har mange betænkeligheder ved spørgsmål som reguleringsmæssig beskyttelse og den potentielle indvirkning på beskæftigelsen. Debatten har i vidt omfang fokuseret på det transatlantiske handels- og investeringspartnerskab (TTIP). Fokus for denne meddelelse går videre, og der ses på Den Europæiske Unions handelsdagsorden i et bredere perspektiv. Kommissionen har imidlertid draget konklusioner af TTIP-debatten, der er relevante for EU's bredere handelspolitik. Under debatten er der grundlæggende blevet stillet følgende spørgsmål: "Hvem er EU's handelspolitik for?" Denne meddelelse viser, at EU's handelspolitik er for alle. Den har til formål at forbedre vilkårene for borgere, forbrugere, arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, små, mellemstore og store virksomheder og de fattigste i udviklingslandene og forholder sig til betænkelighederne hos dem, der føler, at de taber på globaliseringen. Handelspolitik skal skabe vækst, beskæftigelse og innovation, men den skal også være i overensstemmelse med principperne i den europæiske model. Den skal kort sagt være ansvarlig. Den skal være effektiv til rent faktisk at skabe økonomiske muligheder. Den skal være gennemsigtig og åben for offentlig kontrol. Den skal fremme og forsvare europæiske værdier.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen - En investeringsplan for Europa (COM(2014) 903).

⁽²⁾ United Nations, Transforming our world - The 2030 Agenda for Sustainable Development.

1. Handel og investeringer er stærke drivkræfter for vækst og jobskabelse

1.1. EU's resultater på handelsområdet er gode

Handel har aldrig været vigtigere for EU's økonomi. Den nylige krise førte til en erkendelse af, at handel kunne blive en stabiliserende kraft i svære tider. Når EU's indenlandske efterspørgsel var svag, dæmpede handelen følgerne af recessionen ved at kanalisere efterspørgslen fra vækstøkonomier tilbage til Europa. Handel vil blive en endnu vigtigere kilde til vækst i fremtiden. Omkring 90 % af den globale økonomiske vækst i de næste 10-15 år forventes at blive skabt uden for Europa. Det økonomiske opsving vil skulle konsolideres gennem stærkere forbindelser til de nye globale vækstcentre.

Salg til resten af verden er blevet en stadig vigtigere kilde til beskæftigelse for europæerne. Over 30 mio. job støttes nu af eksport uden for Den Europæiske Union - to tredjedele mere end for 15 år siden - hvilket betyder, at eksport nu støtter næsten et ud af syv job i Europa. Det er højt kvalificerede og bedre betalte job end gennemsnittet. De er spredt i alle EU's medlemsstater og er både direkte og indirekte knyttet til eksport uden for EU. F.eks. er 200 000 job i Polen, 140 000 job i Italien og 130 000 job i Det Forenede Kongerige knyttet til den tyske eksport til lande uden for EU. Den franske eksport til lande uden for EU støtter 150 000 job i Tyskland, 50 000 job i Spanien og 30 000 job i Belgien. Således er fordelene ved handel spredt langt mere, end man ofte er klar over⁽³⁾.

Eksport støtter også Europas små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Over 600 000 SMV'er, der beskæftiger over 6 mio. mennesker, foretager direkte eksport af varer til lande uden for EU og tegner sig for en tredjedel af EU's eksport. Et sådant internationalt engagement gør disse virksomheder mere konkurrencedygtige og giver dem mulighed for at diversificere markederne. Mange flere eksporterer tjenester eller eksporterer indirekte som leverandører til andre større virksomheder. Stadig flere har ambitioner om at eksportere i fremtiden, eftersom eksportvirksomhed ofte er den hurtigste måde at vokse og skabe job på.

Eksportmulighederne er af afgørende betydning i sektorer, hvor der sker strukturforandringer, som f.eks. landbrugsfødevarerektoren⁽⁴⁾. Gradvise reformer af den fælles landbrugspolitik har gjort det muligt for sektoren at blive mere markedsorienteret, opnå international konkurrenceevne og reagere på nye markedsmuligheder.

Import er lige så vigtig. Åbning af EU's økonomi for handel og investeringer er en vigtig kilde til produktivitetsforøgelse og private investeringer, og EU har hårdt brug for begge dele. De fostrer idéer og innovation, nye teknologier og den bedste forskning. De gavner forbrugerne, sænker priserne og udvider valgmulighederne. Lavere omkostninger og større udvalg af råmaterialer bidrager direkte til at forbedre de europæiske virksomheders konkurrenceevne både hjemme og i udlandet.

Mere generelt understreger udviklingen af globale værdikæder den indbyrdes afhængighed mellem import og eksport. Det er almindelig anerkendt, at produktionen i EU er afhængig af import af energi og råstoffer. Men man glemmer ofte, at det samme gælder for dele, komponenter og investeringsgoder som maskiner. Tilsammen udgør disse produkter 80 % af EU's import. De er afgørende for økonomiens funktion og EU-virksomhedernes konkurrenceevne. Andelen af import i EU's eksport er vokset med mere end halvdelen siden 1995.

Investeringer spiller en afgørende rolle. Investeringer i udlandet hjælper europæiske virksomheder med at forbedre deres konkurrenceevne. Udefrakommende investeringer tegner sig for beskæftigelse til 7,3 millioner mennesker i EU. Investeringer i begge retninger spiller en central rolle i den infrastruktur, som forbinder den europæiske økonomi med de globale værdikæder. EU's investeringsplan for Europa har til formål at sætte skub i investeringerne, som i 2014 var 15 % lavere end før krisen. Et væsentligt krav er at gøre bedre brug af nye og eksisterende finansielle ressourcer. Internationale partnere spiller en central rolle i den proces. EU's politik for FDI bør støtte dette i tråd med Europa 2020-målene og -prioriteterne⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Europa-Kommissionen, GD TRADE-dokument "How trade policy and regional trade agreements support and strengthen EU economic performance", marts 2015.

⁽⁴⁾ Fødevarerforsyningskæden i EU tegner sig for 47 millioner job, 7 % af BNP og over 7 % af EU's eksport af varer.

⁽⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen - Status over Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst (COM(2014) 130).

EU-virksomheder er yderst konkurrencedygtige på globalt plan. EU har derfor gode forudsætninger for at drage fordel af et øget internationalt engagement. Siden begyndelsen af dette århundrede er den europæiske eksport af varer næsten tredoblet og vokset med omkring 1,5 billioner EUR. EU's andel af verdens vareeksport er fortsat på over 15 % af det samlede beløb og er kun faldet en smule - fra lidt over 16 % - siden århundredskiftet. Dette skal ses i sammenhæng med væksten i Kina, hvis andel af verdens vareeksport voksede fra 5 % til over 15 % i samme periode. På den baggrund er EU's resultat ekstraordinært. Det er også bedre end sammenlignelige økonomiers. USA måtte se sin andel falde fire gange mere end Europas forholdsmæssigt, så USA tegner sig for under 11 % af den samlede globale vareeksport i forhold til over 16 % i 2000, samme niveau som EU. Det samme skete i Japan, hvis markedsandel blev halveret og faldt fra 10 % til 4,5 % af det globale vareeksportmarked.

1.2. EU's dagsorden for handel og økonomi øger fordelene ved handel

Kommissionen har for at styrke EU's evne til at drage fordel af handel og investeringer udarbejdet en ambitiøs bilateral dagsorden, der supplerer EU's engagement i Verdenshandelsorganisationen (WTO). EU har indgået eller indledt forhandlinger om bilaterale frihandelsaftaler (FTA'er) med partnere på alle kontinenter⁶. Gældende FTA'er tegnede sig for under en fjerdedel af EU-handelen for ti år siden, hvorimod de nu er tegner sig for over en tredjedel af EU's handel. Denne andel vil kunne stige til to tredjedele, hvis alle igangværende forhandlinger resulterer i indgåelse af aftaler. Dette er langt den mest ambitiøse handelsdagsorden i verden i dag.

FTA'en mellem EU og Sydkorea er et fremragende eksempel på den nye generation af aftaler, som EU kan forhandle, og på de konkrete resultater af aftalerne. Det er den mest ambitiøse handelsaftale, der nogensinde er blevet gennemført af EU; den afskaffer næsten 99 % af tolden på begge sider inden for fem år og omfatter ikketoldmæssige hindringer (NTB'er). Den går videre end USA-Korea-FTA'en. På fire år er EU's vareeksport vokset med 55 % og har genereret ekstra eksport til en værdi af 4,7 milliarder EUR i de første tre år. Bilindustriens eksport er mere end tredoblet. EU's langvarige handelsunderskud er nu vendt til et overskud. EU's andel i Sydkoreas import voksede fra 9 % til 13 %, mens USA's andel forblev stabil, og Japans andel faldt med 2 %.

Handelspolitikken kan imidlertid kun yde sit bidrag, hvis den støttes af nationale reformer. Strukturreformer, mindre bureaukrati, bedre adgang til finansiering og flere investeringer i infrastruktur, færdigheder og forskning og udvikling er afgørende for yderligere at styrke EU's evne til at udnytte åbne markeder. EU's investeringsplan samler disse reformer på EU-plan og vil gøre europæiske virksomheder, herunder navnlig SMV'er, stadig mere konkurrencedygtige. Samtidig har nylige erfaringer vist, at strukturreformer gennemført af medlemsstaterne også giver sig udslag i forbedrede handelsresultater. Det europæiske semester er derfor et vigtigt redskab til at maksimere synergien mellem handelspolitik og national politik.

2. En effektiv politik, som imødegår den nye økonomiske virkelighed og lever op til sine løfter

2.1. Reaktion på fremvæksten af globale værdikæder

Globale værdikæder betyder, at handelspolitik ikke længere kan anskues ud fra en snæver merkantilistisk vinkel. Hvis importomkostningerne hæves, forringes virksomhedernes evne til at sælge på de globale markeder. Der er behov for en bedre forståelse af den indbyrdes afhængighed. Der er ingen fordel ved at ty til protektionistiske foranstaltninger, selv i den nuværende vanskelige økonomiske situation.

EU's handelspolitik skal styrke Europas placering i de globale forsyningskæder. Den skal støtte hele den vifte af økonomiske aktiviteter, hvorigennem europæerne skaber og sælger værdi. Dette omfatter fremstilling af komponenter og slutprodukter, som er afgørende⁽⁷⁾. Det omfatter også tjenester, forskning, design og markedsføring, montage, distribution og vedligeholdelse.

⁶ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/december/tradoc_118238.pdf.

⁽⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen - En industriel renæssance i Europa (COM(2014) 14).

EU's handelspolitik har tilpasset sig denne virkelighed, og drøftelserne er allerede udvidet til at omfatte andet og mere end de traditionelle toldspørgsmål. Dette indebærer en holistisk tilgang til vigtige emner som f.eks. offentlige indkøb, konkurrence, herunder subsidier, eller sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS). Disse er fortsat af stor betydning. Udgifterne til offentlige indkøb tegner sig f.eks. for 15-20 % af BNP på verdensplan. Infrastrukturinvesteringer og andre offentlige indkøb i vækstøkonomier og udviklede økonomier vil sandsynligvis blive væsentlige drivkræfter for økonomisk vækst i de kommende år. Samtidig med at EU gradvis har integreret og åbnet sine markeder, mødes EU's virksomheder stadig med diskrimination og restriktioner i udlandet. Det er derfor afgørende at sikre lige vilkår for markedsadgang, og dette kan delvis opnås gennem FTA'er og forhandlinger om nye landes tiltrædelse af WTO's aftale om offentlige udbud (GPA).

Handelspolitikken bliver imidlertid nødt til at håndtere en bredere vifte af spørgsmål, hvis EU skal sikre sig en plads i de globale værdikæder. Dette kræver, at vi fremmer handel med tjenester, letter digital handel, støtter faglig mobilitet, tager hånd om uensartet lovgivning, sørger for adgang til råstoffer, beskytter innovation og sikrer hurtig toldforvaltning. En fælles strategi på tværs af forskellige områder af den økonomiske politik skal også sikre forsvarlig forvaltning af forsyningskæder (se 4.1.1 og 4.2.3) og håndtere virksomheders aggressive overførsler af overskud og skatteunddragelsesstrategier, der gør brug af fragmenteringen af værdikæderne. Kommissionen håndterer dette ved hjælp af forskellige politikredskaber. Handelsaftaler støtter bestræbelser til fremme af internationale standarder for gennemsigtighed og god forvaltning.

2.1.1. Fremme af handel med tjenester

Tjenester tegner sig for omkring 70 % af EU's BNP og beskæftigelse og udgør en stadig større del af den internationale handel. Tidligere kunne de fleste tjenester kun leveres lokalt. Det har teknologien lavet om på, så EU's eksport af tjenester er fordoblet på 10 år og i 2014 nåede op på 728 mia. EUR. Ud over handel med tjenester i sig selv køber, producerer og sælger fremstillingsvirksomheder nu i stigende grad tjenester, der gør det muligt for dem at sælge deres produkter. Denne indarbejdelse af tjenester i fremstillingsprocessen er taget betydeligt til i de senere år. Tjenester udgør nu næsten 40 % af værdien af de varer, der eksporteres fra Europa. Omkring en tredjedel af de job, der skabes ved eksport af forarbejdede varer, findes faktisk i virksomheder, som leverer hjælpetjenester som f.eks. transport og logistik. For komplekst udstyr som maskiner, vindmøller eller medicinsk udstyr indgår tjenester som montering, bistand, uddannelse og vedligeholdelse i pakken. Der er også behov for mange andre erhvervs-, forsikrings-, telekommunikations- og transporttjenester.

Den øgede andel af tjenester i fremstillingsindustrien kræver stadig større fokus på liberalisering af tjenester både i EU og over for resten af verden. Det bliver stadig vigtigere at forbedre markedsadgangen for fremstillingsvirksomhed og tjenester under ét. Det betyder, at der bør brydes med den gængse opfattelse, som kommer til udtryk ved, at liberaliseringsforpligtelser i forbindelse med varer og tjenester i øjeblikket behandles særskilt i handelsforhandlinger. F.eks. kan mobiliteten for personer, der leverer tjenester, støtte salget af varer og tjenester, og fremme af digital handel og datastrømme støtter både fremstillings- og servicevirksomheder.

Fremme af handel med tjenester kræver også åbenhed over for direkte udenlandske investeringer. Over 60 % af EU's direkte udenlandske investeringer er forbundet med handel med tjenester. International handel med tjenester kræver, at virksomhederne etablerer sig på markeder i udlandet for at levere tjenester til nye lokale kunder. WTO skønner, at to tredjedele af alle tjenester leveres gennem etablering i udlandet. Investeringer rundt i verden gør det også muligt for servicevirksomheder at tilbyde globale løsninger til kunder hjemme, hvorved EU-fremstillings- og servicevirksomheders forbindelser til globale værdikæder støttes. EU's forhandlinger om internationale investeringer samt den internationale dimension af investeringsplanen for Europa vil virke befordrende på disse forbindelser.

EU er et af de 25 WTO-medlemmer, der forhandler om den ambitiøse plurilaterale aftale om handel med tjenesteydelser (TISA - Trade in Services Agreement). Tilsammen tegner de sig allerede for 70 % af verdenshandelen med tjenester, og TISA kan blive et springbræt for fuldt medlemskab af WTO til at gøre fremskridt med hensyn til liberalisering og regeludformning, for så vidt angår tjenester, og dermed indhente niveauet for liberalisering og regeludformning, for så vidt angår varer. Desuden bør de igangværende forhandlinger om en aftale om miljøvarer (EGA) i sidste ende tage fat på de tjenester, som er nødvendige for at sælge disse varer på tværs af grænserne på en effektiv måde. EU har også foreslået, at WTO's Doha-udviklingsdagsorden (DDA) bør fokusere på tjenester, der er stærke katalysatorer for handel med varer.

Samtidig er EU's holdning til offentlige tjenester klar. EU's handelsaftaler hindrer ikke og vil ikke komme til at hindre regeringer på ethvert niveau i at yde, støtte eller regulere tjenester på områder som f.eks. vand, uddannelse, sundhed og sociale ydelser, og de vil heller ikke hindre politikændringer, for så vidt angår finansiering eller tilrettelæggelse af disse tjenester. Handelsaftaler vil ikke kræve, at regeringer privatiserer en tjeneste, og de vil heller ikke hindre regeringer i at udvide den vifte af tjenester, de tilbyder offentligheden.

Kommissionen vil prioritere handel med tjenester og søge at opnå ambitiøse resultater i alle handelsforhandlinger.

2.1.2. Fremme af digital handel

Den digitale revolution fejrer hindringer af geografisk art og i form af afstande til side med massive indvirkninger på økonomier og samfund i hele verden til følge. For handelen betyder det nye muligheder, herunder for EU's SMV'er og forbrugere, takket være et globalt marked for e-handel, som nu skønnes at være over 12 mia. EUR værd⁽⁸⁾. Skønt efterlevelseseffektiviteterne normalt er større i den grænseoverskridende handel for mindre virksomheder end for større virksomheder, indebærer e-handel, at selv små onlinevirksomheder kan få adgang til kunder verden over. EU har som verdens største eksportør af tjenester god mulighed for at udnytte dette.

Den digitale revolution har også betydet nye bekymringer vedrørende beskyttelsen af forbrugerne og deres personoplysninger i EU og internationalt. Kommissionen har forpligtet sig til at sikre, at EU-borgernes grundlæggende ret til privatlivets fred og beskyttelse af deres personoplysninger er opfyldt fuldt ud i form af en solid retlig ramme for databeskyttelse⁽⁹⁾. Regler for behandling af personoplysninger forhandles ikke i eller berøres af handelsaftaler.

Den digitale økonomi betyder imidlertid også, at der er nye former for handelshindringer, som skal håndteres. Nogle af disse påvirker virksomheder, der navnlig har fokus på handel via digitale kanaler. Andre berører en langt større gruppe virksomheder. Indsamling, lagring, behandling og overførsel af data (herunder økonomiske, finansielle, statistiske og videnskabelige oplysninger) og digitalisering heraf er blevet en integreret del af moderne forretningsmodeller, herunder for fremstillingsvirksomheder. De er nemlig afgørende for udviklingen af globale værdikæder. Derfor er frie datastrømme på tværs af grænserne blevet vigtigere for EU's konkurrenceevne i almindelighed. Reguleringssamarbejde, gensidig anerkendelse og harmonisering af standarder er de bedste redskaber til at håndtere den digitale økonomis udfordringer.

Strategien for det digitale indre marked⁽¹⁰⁾ tager fat på mange af disse spørgsmål i EU. Men EU-virksomhederne støder stadig på betydelige hindringer rundt om i verden som f.eks. uigennemsigtige regler, regeringsindblanding og uberettigede datalokalisering- og datalagringskrav. Datasikkerhed er afgørende for alle virksomheder, der håndterer data. Digitale infrastrukturer, kryptering og fælles standarder er også vigtige for de globale værdikæder og derfor også omfattet af handelspolitikken. Desuden har en række af det digitale indre markeds nøgleaktioner som f.eks. det europæiske cloud-initiativ og ophavsretsreformen en international dimension, der med fordel kunne tages op i handelsaftaler.

EU's mål bør være at skabe lige konkurrencevilkår på verdensplan med ikkeforskelsbehandling og fravær af uberettigede datalokaliseringkrav. Europa bør fremme dette mål i de bilaterale, plurilaterale og multilaterale fora.

Kommissionen vil tilstræbe at anvende FTA'er og TISA til at fastsætte regler for e-handel og grænseoverskridende datastrømme og bekæmpe nye former for digital protektionisme, i fuld overholdelse af og uden at det berører EU's regler for beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse.

2.1.3. Støtte til mobilitet og håndtering af migration

⁽⁸⁾ Unctad, Information Economy Report, 2015.

⁽⁹⁾ Europa-Kommissionen - Forslag til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse) (COM(2012) 11).

⁽¹⁰⁾ Meddelelse fra Kommissionen - En strategi for et digitalt indre marked i EU (COM(2015) 192).

Midlertidig bevægelsesfrihed for fagfolk er blevet afgørende i alle sektorer for at drive forretning på internationalt plan. Den fremmer eksport og medvirker til at bygge bro over kvalifikationskløfter. Hindringer for mobiliteten er udbredt internationalt og kan stå i vejen for at opnå det fulde udbytte af handels- og investeringsaftaler. Fagfolks mobilitet underminerer ikke love og bestemmelser på det sociale og beskæftigelsesmæssige område.

Det økonomiske potentiale, der ligger i midlertidig bevægelsesfrihed for tjenesteudbydere i særdeleshed er understreget i den europæiske dagsorden for migration⁽¹¹⁾. I dagsordenen opfordres der også til at gøre bedre brug af synergieffekter mellem politikområder for at motivere til samarbejde med tredjelande i migrations- og flygtningespørgsmål⁽¹²⁾. Handelspolitik bør også inddrage politikrammen for tilbagesendelse og tilbagetagelse af ulovlige migranter.

Kommissionen vil:

- forhandle mobilitetsbestemmelser direkte knyttet til salget af bestemte varer og udstyr (f.eks. ingeniørvirksomhed og vedligeholdelsestjenester) sideløbende med forhandlingerne om markedsadgang for disse varer
- tilbyde at indarbejde visse fordele fra direktivet om virksomhedsinterne udstationeringer⁽¹³⁾ i handels- og investeringsaftaler til gengæld for partneres gensidighed i behandlingen af europæiske fagfolk
- bruge gennemgangen af direktivet om det blå kort⁽¹⁴⁾ til at vurdere muligheden for at lade betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på levering af en tjeneste på et midlertidigt grundlag være omfattet på linje med EU's tilsagn i handelsaftaler
- fremme anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i handelsaftaler
- gøre bedre brug af synergieffekten mellem handelspolitikken og EU's politik for tilbagesendelse/tilbagetagelse og visumlempelse for at sikre bedre resultater for EU som helhed og
- støtte EU-finansieret udveksling, uddannelse og andre kapacitetsopbyggende programmer og portaler, som fremmer en effektiv anvendelse af bestemmelserne om mobilitet i FTA'er.

2.1.4. Styrkelse af det internationale regulerings samarbejde

Krav til produkter og tjenester varierer meget verden over, undertiden på grund af kulturforskelle og samfundsmæssige valg, men ofte blot fordi reguleringstilgange er blevet udviklet isoleret. En sådan uensartet regulering indebærer betydelige ekstraomkostninger for producenter, som er nødt til at ændre deres produkter og/eller lade sig underkaste overlappende overensstemmelsesvurderinger, uden at dette indebærer øget sikkerhed eller andre fordele for borgerne; i nogle tilfælde er dette blot skjult protektionisme. Disse omkostninger er navnlig betydelige for SMV'er, for hvem de kan udgøre en uoverstigelig hindring for markedsadgang.

Det er ganske vist lettere at løse disse problemer i bilaterale forhandlinger, men regionale og globale løsninger har større virkning. Et styrket internationalt regulerings samarbejde er med til at fremme handel, hæver globale standarder, gør regulering mere effektiv og bistår reguleringsmyndigheder med at gøre bedre brug af begrænsede ressourcer. Det skal foregå på en måde, der ikke begrænser regeringernes ret til at handle for at opnå legitime offentlige politikmål (se 4.1.1). Fremskridt i forhold til strategiske handelspartnere som f.eks. USA og Japan vil virke befordrende på arbejdet i organer som De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (FN/ECE) for motorkøretøjer, den internationale konference om harmonisering for farmaceutiske produkter (International Conference for Harmonisation for pharmaceutical products) eller SPS-relaterede internationale standardiseringsorganer som f.eks. Codex Alimentarius for fødevarer. Internationale standardiseringsorganisationer (ISO, IEC, ITU) spiller ligeledes en vigtig rolle. WTO kunne med fordel styrke sin rolle til fremme af god reguleringspraksis.

⁽¹¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen - En europæisk dagsorden for migration (COM(2015) 240).

⁽¹²⁾ Meddelelse fra Kommissionen - EU-handlingsplan for tilbagesendelse af ulovlige migranter (COM(2015) 453).

⁽¹³⁾ Direktiv 2014/66/EU af 15. maj 2014 (EUT L 157 af 27.5.2014).

⁽¹⁴⁾ Rådets direktiv 2009/50/EF af 25. maj 2009 (EUT L 155 af 18.6.2009).

Kommissionen vil:

- drøfte reguleringsspørgsmål som en prioritet i forhandlinger og styre større samarbejde i internationale reguleringsfora, samtidig med at den fastholder høje europæiske standarder
- fortsætte sine bestræbelser på at afskaffe ikketoldmæssige hindringer gennem håndhævelse af aftaler og reguleringssamarbejde.

2.1.5. Sikring af effektiv forvaltning af told

Effektiv forvaltning af varebevægelser gennem internationale forsyningskæder er afgørende. Det sikrer fremme af handel, beskyttelse af EU's og medlemsstaternes finansielle og økonomiske interesser og overholdelse af handelsbestemmelser. Agenturer i EU og på verdensplan skal styre og mindske en lang række risici, der opstår som følge af den globale handel. Der er behov for større udveksling af risikoinformation (under behørig hensyntagen til beskyttelsen af personoplysninger og forretningshemmeligheder), samordning af toldvæsen og andre myndigheder og et tættere internationalt samarbejde. Gennemførelsen af regler for handelslettelser i WTO og bilaterale aftaler samt disses indarbejdning i kommende FTA'er udgør stadig vigtigere dimensioner af handelspolitikken.

Kommissionen vil gøre bedst mulig brug af eksisterende gensidig administrativ bistand og fremme brugen blandt EU-handelspartnere af programmer for autoriserede økonomiske operatører for at håndtere risici i globale forsyningskæder.

2.1.6. Sikring af adgang til energi og råstoffer

I betragtning af EU's afhængighed af importerede ressourcer er adgang til energi og råstoffer af afgørende betydning for EU's konkurrenceevne. Handelsaftaler kan forbedre adgangen ved at fastsætte regler for ikkeforskelsbehandling og transit, ved at håndtere krav om lokalt indhold, ved at fremme energieffektivitet og handel med vedvarende energi og ved at sikre, at statsejede virksomheder konkurrerer med andre virksomheder på lige vilkår i henhold til markedsprincipperne. Sådanne bestemmelser skal fuldt ud respektere de enkelte landes suverænitet over deres naturressourcer og må ikke hindre indsatsen for miljøbeskyttelse, herunder bekæmpelse af klimaforandringer.

Kommissionen vil som led i en bredere indsats for at skabe en europæisk energiunion⁽¹⁵⁾ og i overensstemmelse med råstofinitiativet⁽¹⁶⁾ foreslå et energi- og råstofkapitel i hver enkelt handelsaftale.

2.1.7. Beskyttelse af innovation

Kreativitet, forskning og design er afgørende elementer i en værdikædeøkonomi. De tegner sig for en tredjedel af EU's job og 90 % af EU's eksport⁽¹⁷⁾. De er imidlertid særligt sårbare over for dårlig beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR) i andre jurisdiktioner og er til tider underlagt tvungen teknologioverførsel. SMV'er er særligt sårbare. EU's handelspolitik skal støtte innovative højkvalitetsprodukter ved at beskytte hele spektret af IPR, herunder patenter, varemærker, ophavsret, design og geografiske betegnelser samt forretningshemmeligheder. Dette er ikke kun et spørgsmål om at fastsætte regler og procedurer, men også om at sikre deres håndhævelse.

Kommissionen vil:

- intensivere beskyttelsen og håndhævelsen af IP-rettigheider i FTA'er og i WTO⁽¹⁸⁾ og samarbejde med partnere for at bekæmpe svig og

⁽¹⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen - En rammestrategi for en modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende klimapolitik (COM(2015) 80).

⁽¹⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen - Råstofinitiativet (COM(2008) 699).

⁽¹⁷⁾ Den Europæiske Patentmyndighed og Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked, Industry-Level Analysis Report "IPR-intensive industries: contribution to economic performance and employment in the EU", 2013.

⁽¹⁸⁾ Meddelelse fra Kommissionen - Handel, vækst og intellektuel ejendom (COM(2014) 389).

- fortsætte med at fremme en ambitiøs global sundhedsdagsorden⁽¹⁹⁾ og bedre adgang til medicin i fattige lande, herunder gennem en permanent fritagelse for de mindst udviklede lande (LDC) for lægemidler i henhold til WTO-aftalen om handelsrelaterede aspekter af intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS).

2.2. Overholde løfter: gennemførelse, håndhævelse, små virksomheder og arbejdstagere

2.2.1. Bedre gennemførelse

EU har den bredeste vifte af FTA'er i verden, og udfordringen er nu at sikre, at de gør en forskel for alle. Til trods for de fremragende resultater af frihandelsaftalen mellem EU og Korea samlet set udnytter virksomhederne f.eks. ikke fuldt ud de reducerede todsatser, som den tilbyder. I det første år for gennemførelsen af aftalen udnyttede kun 40 % af EU's eksport faktisk de muligheder, som frihandelsaftalen har skabt, mens 60 % stadig var underlagt unødigt told. Den effektive udnyttelse af disse præferencer er nu blevet bedre og dækker to tredjedele af EU's eksport, men den brede vifte af udnyttelsesgrader i medlemsstaterne (fra 80 % i Cypern, Letland og Østrig til 40 % eller mindre i Estland, Malta og Bulgarien) og den højere udnyttelsesgrad (80 %) fra sydkoreanske virksomheders side tyder på, at der stadig kan gøres mere for at forbedre den effektive gennemførelse af denne og andre EU-handelsaftaler.

Bedre gennemførelse er et fælles ansvar for Kommissionen, medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og de berørte parter. Kommissionen bør håndtere spørgsmål som komplekse oprindelsesregler og toldprocedurer samt utilstrækkelig information og støtte. Medlemsstaterne har en vigtig rolle at spille i forvaltningen og gennemførelsen af EU's toldordning og i forbindelse med fremme af handel og investeringer. Europa-Parlamentets rolle bliver særlig vigtig for gennemførelsen af kapitler om bæredygtig udvikling i handelsaftaler (se 4.2.2).

Kommissionen vil:

- arbejde for enkle og sammenhængende oprindelsesregler og sørge for brugervenlige oplysninger om handelsmuligheder; dette er af særlig betydning for SMV'er
- styrke samarbejdet mellem toldmyndighederne, sikre medlemsstaternes gennemførelse af forenklinger af toldformaliteter i Den Europæiske Unions toldkodeks og samarbejde med medlemsstaterne med henblik på at anvende de mest effektive elektroniske systemer, herunder elektroniske betalinger
- foreslå et styrket partnerskab med medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og de berørte parter med henblik på gennemførelsen af handelsaftaler. Dette vil udvide og styrke det nuværende partnerskab for markedsadgang til ikke kun at fjerne hindringer for handel og investeringer for gennemførelsen af FTA'er, men også omfatte oplysningsaktiviteter og toldsamarbejde, handelslettelser og bæredygtig udvikling og
- årligt rapportere om gennemførelsen af de vigtigste FTA'er og give en mere tilbunds gående efterfølgende analyse af effektiviteten af EU's handelsaftaler, der fokuserer på sektorer og medlemsstater og indvirkningen på økonomien i partnerlandene i udvalgte tilfælde.

2.2.2. Strengere håndhævelse af EU's rettigheder

EU skal sikre, at dets partnere overholder reglerne og deres forpligtelser. Det er en økonomisk og politisk nødvendighed. Konstant overvågning og engagement fra Kommissionens og medlemsstaternes side over for partnerne er grundlaget herfor. Når diplomatiske tiltag ikke fungerer, tøver EU ikke med at gøre brug af WTO's tvistbilæggelsesprocedurer. EU er en af de mest aktive og succesfulde brugere af WTO's tvistbilæggelse og prioriterer sager ud fra juridisk soliditet, økonomisk betydning og systemisk indvirkning²⁰.

Potentielle fordele ved handelsaftaler skal være tilgængelige for alle EU's medlemsstater. Dette kræver et nært samarbejde mellem Kommissionen, medlemsstaterne og EU's industri for at behandle spørgsmål som f.eks. gentagne markedsadgangsansøgningsprocedurer med muligt forskelligt udfald, som kan være årsag til unødige

⁽¹⁹⁾ Meddelelse fra Kommissionen - EU's rolle inden for global sundhed (KOM(2010) 128).

²⁰ https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_by_country_e.htm.

forsinkelser og omkostninger. Dette er navnlig tilfældet i landbrugsfødevarersektoren, hvor EU er den største eksportør i verden, men muligvis ikke kan gøre fuld brug af dette potentiale på grund af sådanne hindringer. Anerkendelse af EU som én enhed i landbrugsfødevarersektoren er afgørende for at sikre, at eksport fra alle 28 EU-medlemsstater behandles lige. EU kan samtidig være nødt til at overveje, hvordan man kan tilbyde handelspartnere de garantier, de ønsker, med henblik på at behandle spørgsmålet.

EU er også nødt til at stå fast over for illoyal handelspraksis gennem antidumping- og antisubsidieforanstaltninger. Dette er nødvendigt for at efterkomme EU's forpligtelse til at åbne markeder. EU er en af de største brugere af handelsbeskyttelsesinstrumenter på verdensplan. EU sikrer, at procedurerne følges nøje, og tager alle Unionens interesser i betragtning.

Kommissionen vil:

- udvikle en mere koordineret tilgang til økonomisk diplomati og sikre, at alle EU's diplomatiske ressourcer indsættes til støtte for EU's handels- og investeringsinteresser
- om nødvendigt anvende tvistbilæggelsesprocedurer, herunder i FTA'er
- anvende den mæglingsordning, der er aftalt i de seneste FTA'er, med henblik på at håndtere ikketoldmæssige hindringer hurtigt
- finde frem til de tilfælde, hvor vi mest effektivt kan udnytte erfaringerne fra EU's indre marked - navnlig på fødevarerområdet - og nå frem til yderligere forbedret markedsadgang; Kommissionen vil også behandle sager, hvor vores handelspartnere diskriminerer mellem EU's medlemsstater
- i forbindelse med handelsbeskyttelse være særligt opmærksom på subsidiering og stadig mere problematisk omgørelse og
- gøre status over brugen af handelsbeskyttelsesinstrumenter og evaluere deres effektivitet.

2.2.3. Mere fokus på små virksomheder

Omkostningerne ved at trænge ind på et nyt marked vejer tungere på SMV'er end på store virksomheder. Oprettelse, overensstemmelsesvurdering, godkendelse af varer, anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer kan have samme nominelle omkostninger. Men de har en større indvirkning på SMV'er, der har færre ressourcer til internationalisering, til at trænge ind på nye markeder, til at overvinde handels- og investeringshindringer og til at overholde bestemmelserne. Ambitiøs afskaffelse af hindringer og regelkonvergens gennem handelsaftaler bør derfor især gavne SMV'er.

Samme asymmetri gælder for adgang til oplysninger om muligheder for markedsadgang. Store virksomheder kan have råd til juridisk og økonomisk rådgivning om reguleringskrav, men dette er vanskeligere for SMV'er. FTA'er kan hjælpe, f.eks. ved at oprette offentlige websteder, der fungerer som en kvikskranke for alle oplysninger om relevante produktkrav.

Kommissionen vil:

- inddrage SMV-specifikke bestemmelser i alle forhandlinger, herunder specifikke webportaler, for at lette adgangen til oplysninger om produktkrav på udenlandske markeder, muligheder i forbindelse med frihandelsaftaler og eksisterende støtte
- tage hensyn til SMV-aspekter i alle kapitler af handels- og investeringsaftaler
- samordne med nationale politikker til handelsfremme og SMV-internationaliseringsbestrebelse, f.eks. i forbindelse med "udvidet partnerskab for gennemførelse" og
- gennemføre regelmæssige undersøgelser om de hindringer, som SMV'er står over for på bestemte markeder, og arbejde tættere sammen med SMV'ernes repræsentative organer for bedre at forstå deres behov.

2.2.4. Mere effektive redskaber til at hjælpe arbejdstagere med at tilpasse sig forandringer

Som nævnt er handel en vigtig kilde til job for europæere, og eksport støtter næsten et ud af syv job i EU. Handel omfatter også strukturforandringer, der hjælper med at forberede økonomien på at skabe fremtidens job.

Sådanne forandringer kan imidlertid medføre midlertidige negative virkninger på visse regioner og arbejdstagere, hvis ny konkurrence viser sig at være for intens for visse virksomheder. Kommissionen tager disse forhold i betragtning i handelsforhandlinger og sikrer passende overgangsperioder, hvor visse sektorer udelukkes, eller anvender toldkontingenter og beskyttelsesklausuler. Når nye handelsaftaler gennemføres, er de negative virkninger derfor ofte begrænsede, hvilket også fremgår af frihandelsaftalen mellem EU og Sydkorea. Trods betænkeligheder inden aftalen trådte i kraft, førte den ikke til en stigning i importen til skade for EU's industri - der var hverken behov for at aktivere den overvågningsmekanisme, der var fastsat i aftalen, eller for at indlede en beskyttelsesundersøgelse.

For de mennesker, der er direkte berørt, er en forandring som denne ikke lille. Den er en alvorlig personlig udfordring. At finde ny beskæftigelse betyder ofte at erhverve nye færdigheder, tilpasse sig nye måder at arbejde på eller overveje at flytte til en anden region eller en anden EU-medlemsstat for at udnytte jobmulighederne, og intet af dette er enkelt. Folk har derfor behov for både tid og støtte til at foregribe forandring og tilpasse sig, når det sker.

Aktivt at forvalte forandring er derfor afgørende for at sikre, at fordelene ved globalisering fordeles retfærdigt, og negative virkninger afbødes. De sociale konsekvenser af markedsåbning skal håndteres.

EU og medlemsstaterne har et ansvar for at sikre, at aktive arbejdsmarkedspolitikker giver dem, der mister job, mulighed for hurtigt at finde nye, enten i mere konkurrencedygtige virksomheder i deres sektor eller i en helt ny beskæftigelse. **Kommissionen følger en strategi for job og vækst, der har til formål at fremme skabelse af nye og bæredygtige job i EU.** Uddannelsespolitikker er et centralt element og skal støtte løbende færdighedsudvikling for at forberede arbejdstagere på fremtidige job. EU's struktur- og investeringsfonde støtter dette mål.

Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) er et andet redskab, der yder støtte til lokalsamfund, der står over for enkeltstående, klart definerede tab af job såsom virksomhedslukninger i EU som følge af international konkurrence eller outsourcing. Hidtil er den reserve, der er afsat til potentielle EGF-interventioner, aldrig blevet fuldt udnyttet i et givet år. Den resterende del af reserven ville kunne anvendes nyttigt, hvis kriterierne for udbetaling blev udvidet yderligere.

Kommissionen vil:

- gennemgå EGF's resultater og gøre den mere effektiv og
- styrke høringen af arbejdsmarkedets parter om mulige indvirkninger af handel og investeringer på job, især i forbindelse med bæredygtighedsvurderinger

3. En mere gennemsigtig handels- og investeringspolitik

Handelspolitikken drøftes mere i dag end på noget tidspunkt i de seneste år, og mange spørger, om den er udformet med henblik på at støtte brede europæiske interesser og principper eller store virksomheders snævre mål. Fokus i de seneste forhandlinger, navnlig i forbindelse med TTIP, om reguleringsspørgsmål er af nogen blevet betragtet som en trussel mod EU's sociale og reguleringsmæssige model. Desuden fik EU med Lissabontraktaten ansvaret for investeringsbeskyttelse og tvistbilæggelse, hvilket har udløst en heftig debat om, hvorvidt de mekanismer, medlemsstaterne hidtil har udviklet med henblik på at sikre en sådan beskyttelse, underminerer EU's og medlemsstaternes ret til at regulere. Et tredje aspekt i den nuværende offentlige debat om handel er, at forbrugerne i stigende grad er informeret og bekymret over sociale og miljømæssige betingelser i produktionsanlæg i verden og overholdelsen af menneskerettighederne. Endelig gås virkningerne af FTA'er på andre lande end partneren, navnlig LDC'er, i stadig højere grad efter i sømmene.

Kommissionen tager disse bekymringer alvorligt. Politikudformning skal være gennemsigtig, og debatten skal foregå ud fra de faktiske omstændigheder. Politikudformning skal tage højde for folks bekymringer, for så vidt angår EU's sociale model. Kommissionen skal føre en politik, der gavner samfundet som helhed og fremmer europæiske og universelle standarder og værdier sideløbende med centrale økonomiske interesser, så der lægges større vægt på bæredygtig udvikling, menneskerettigheder, skatteunddragelse, forbrugerbeskyttelse og ansvarlig og retfærdig handel.

3.1. Et tættere samarbejde med medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og civilsamfundet

Som medlovgiver sammen med Rådet spiller Europa-Parlamentet også en central rolle, når det gælder om at sikre fuld demokratisk kontrol og ansvarlighed i handelspolitikken. Parlamentet og Kommissionen har intensiveret deres samspil og sikret tæt inddragelse af Parlamentet på alle trin i forhandlingerne.

Kommissionen vil også øge sin indsats for at fremme en informeret debat i medlemsstaterne og en mere indgående dialog med civilsamfundet som helhed. Dette er en mulighed for at skabe opmærksomhed om igangværende og planlagte handels- og investeringsforhandlinger hos folk og få feedback på spørgsmål fra berørte parter.

På linje med principperne i dagsordenen for bedre regulering⁽²¹⁾ bliver alle vigtige initiativer på det handelspolitiske område underkastet en konsekvensanalyse. Under forhandlingerne om vigtige handelsaftaler foretager Kommissionen bæredygtighedsvurderinger, der muliggør en mere dybtgående analyse af de potentielle økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser af handelsaftaler, herunder på SMV'er, forbrugere, specifikke økonomiske sektorer, menneskerettigheder og udviklingslande. Kommissionen undersøger også de økonomiske konsekvenser af aftaler efter deres indgåelse og foretager efterfølgende evalueringer, efter at de er blevet gennemført. Konsekvensanalyser og evalueringer er af afgørende betydning for udformningen af sunde, gennemsigtige og evidensbaserede handelspolitikker.

Kommissionen vil:

- gøre det tættere samarbejde med Europa-Parlamentet i forbindelse med TTIP til en regel for alle forhandlinger
- aktivt gå i dialog med civilsamfundet og den brede offentlighed som led i civilsamfundsdialoger og borgerdialoger; kommissærer vil regelmæssigt aflægge besøg i medlemsstaterne og de nationale parlamenter
- opfordre de nationale regeringer til at være mere proaktive i debatten om handel.

3.2. En mere åben politikudformning

Gennemsigtighed er afgørende for en bedre regulering. Manglende gennemsigtighed underminerer legitimiteten af EU's handelspolitik og offentlighedens tillid. Der er behov for mere gennemsigtighed i handelsforhandlinger, navnlig når de vedrører indenrigspolitiske spørgsmål som regulering. Kommissionen har taget hidtil usete skridt som reaktion på dette behov, navnlig ved at offentliggøre EU-forhandlingsforslag. Rådet har ligeledes offentliggjort TTIP- og TISA-forhandlingsdirektiverne. Kommissionen offentliggør endvidere på sit websted oplysninger om møder med interesserede repræsentanter afholdt af alle medlemmer af Europa-Kommissionen, disses kabinetter og generaldirektørerne.

Der skal anvendes gennemsigtighed på alle stadier i forhandlingsprocessen fra fastlæggelsen af målsætninger til selve forhandlingerne og i fasen efter forhandlingerne.

Ud over de eksisterende foranstaltninger vil Kommissionen:

- ved lanceringen opfordre Rådet til at videregive alle FTA-forhandlingsdirektiver straks efter vedtagelsen
- under forhandlingerne udvide TTIP-praksis med at offentliggøre EU's tekster online for alle handels- og investeringsforhandlinger og gøre det klart for alle nye partnere, at forhandlingerne vil skulle følge en gennemsigtig tilgang og
- efter afslutningen af forhandlingerne straks offentliggøre teksten til aftalen, som den foreligger, uden at afvente den juridiske revision.

⁽²¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen - Bedre regulering for bedre resultater - En EU-dagsorden (COM(2015) 215).

Gennemsigtigheden bør også øges yderligere på handelsbeskyttelsesområdet. Selv om EU allerede går videre end WTO's standarder for åbenhed, kan der gøres mere.

Kommissionen vil:

- fra første halvdel af 2016 og fremefter skabe større gennemsigtighed for de interesserede parter i handelsbeskyttelsessager, f.eks. ved at give dem adgang til flere dokumenter på en lettere måde via en særlig webplatform
- ligeledes fra første halvdel af 2016 og fremefter skabe større gennemsigtighed for offentligheden, f.eks. i forbindelse med offentliggørelsen af den ikke fortrolige udgave af klager og anmodninger om fornyede undersøgelser af gældende foranstaltninger, herunder udløbsundersøgelser og
- undersøge initiativer til at øge gennemsigtigheden yderligere på mellemlang sigt, såsom muligheden for at forbedre adgangen til antidumping- og antisubsidieundersøgelsesdossierer for de retlige repræsentanter for interesserede parter og udvidet adgang til det ikke fortrolige dossier for offentligheden.

4. En handels- og investeringspolitik baseret på værdier

Kommissionen vil også gå videre end til ændringer af politikudformningsprocessen på handelsområdet. Offentlighedens bekymringer dækker væsentlige spørgsmål såsom den måde, regulering og investeringer vil blive behandlet på i handelsaftaler, og EU-handelspolitikken sammenhæng med bredere europæiske værdier.

4.1. En mere lydhør tilgang til offentlighedens forventninger til regulering og investeringer

4.1.1. Sikring af, at forbrugerne kan have tillid til de produkter, de køber i en global økonomi

Forbrugerne har nydt godt af afskaffelsen af handelshindringer og har fået et større udvalg af produkter til lavere priser. I dag har europæerne adgang til produkter fra alle kontinenter og kan købe tjenester takket være enklere transport og digitale net. Nye handelsaftaler kan yderligere udvide udvalget og sænke priserne. Forbrugerne går imidlertid også op i sikkerheden ved de produkter, de bruger, og i overholdelsen af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder samt respekten for miljøet i den måde, de fremstilles på.

Forbrugerne har ret til at vide, hvad de køber, så de kan træffe velinformerede valg. Reglerne for EU's indre marked betyder, at forbrugerne kan have fuld tillid til de varer og tjenester, de køber fra andre EU-medlemsstater. EU's regler for sundhed, sikkerhed, forbrugerbeskyttelse, arbejdstagere og miljø er blandt de mest beskyttende og effektive i verden. Men sådan er det ikke alle steder. Og i en åben global økonomi, hvor produkter produceres i værdikæder i såvel udviklede økonomier som udviklingsøkonomier, er det en større udfordring at sikre, at forbrugerne kan have tillid til, hvad de køber. Den virkelighed må Kommissionen forholde sig til.

EU's handels- og investeringspolitik skal reagere på forbrugernes bekymringer ved at styrke initiativer vedrørende virksomhedernes sociale ansvar og due diligence i produktionskæden med fokus på overholdelse af menneskerettighederne og de sociale aspekter, herunder arbejdstagerrettighedsaspekterne, og de miljømæssige aspekter af værdikæderne (se 4.2.3). Samtidig bør medlemsstaternes regeringer også leve op til deres ansvar for at håndhæve EU's forordninger om varer og tjenester på såvel importerede som indenlandsk fremstillede produkter.

Reguleringsamarbejde (se 2.1.4) kan også bidrage til at fremme høje standarder. Ved at inddrage partnere i reguleringsamarbejde kan Kommissionen udveksle idéer og bedste praksis og fremme EU-standarder på en måde, som vil hjælpe forbrugere overalt med at nyde godt af den bedste og mest effektive grad af beskyttelse. Handelsaftaler er en måde at bringe politisk dynamik ind i denne form for dialog. I modsætning til traditionelle handelsforhandlinger handler reguleringsamarbejde ikke om at give og tage eller at udskifte en bestemmelse med en anden.

Kommissionen:

- giver på linje med eksisterende EU-handelspolitik tilsagn om, at ingen EU-handelsaftaler vil føre til lavere niveauer af forbrugerbeskyttelse, miljøbeskyttelse eller social beskyttelse og arbejdstagerbeskyttelse end

dem, der tilbydes i dag i Den Europæiske Union, og de vil heller ikke begrænse EU's og medlemsstaternes evne til at træffe foranstaltninger i fremtiden for at nå legitime mål for den offentlige politik ud fra det beskyttelsesniveau, de finder passende; en ændring af beskyttelsesniveauet i tilknytning til en handelsaftale kan kun være i opadgående retning

- vil samarbejde med forbrugerorganisationer, ekspertgrupper og relevante civilsamfundsorganisationer for at sikre, at handels- og investeringspolitikkerne opfylder forbrugernes behov, og
- vil forbedre analysen af handelspolitikken indvirkning på forbrugerne både i konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer.

4.1.2. Fremme af en ny tilgang til investeringer

At sætte skub i investeringerne udgør ganske vist kernen i Kommissionens økonomiske prioriteter, men beskyttelse af investeringer og voldgift har udløst en heftig debat om retfærdighed og behovet for at bevare de offentlige myndigheders ret til at regulere både i EU og i partnerlandene, især i forbindelse med TTIP-forhandlingerne.

I de sidste 50 år har stater etableret et omfattende globalt net af over 3 200 bilaterale investeringsaftaler - 1 400 af dem omfatter EU-medlemsstater - med henblik på at beskytte og fremme investeringer.

Den nuværende debat har kastet lys over risikoen for misbrug af bestemmelser, der er fælles for mange af disse aftaler, samt mangelen på gennemsigtighed og uafhængighed hos voldgiftsmændene. Behovet for reformer er nu almindeligt anerkendt globalt, og det fremgår af en nylig rapport fra UNCTAD⁽²²⁾, at skønt praktisk talt alle lande er med i den globale investeringsordning og har interesse heri, er der ingen, der er rigtig tilfreds med den. Spørgsmålet er ikke, om ordningen bør ændres, men hvordan dette skal ske. Status quo er ikke en mulighed, hvorimod det grundlæggende mål om investeringsbeskyttelse fortsat er gyldigt, da forskelsbehandling af udenlandske investorer og krænkelse af ejendomsrettigheder stadig er et problem.

EU er bedst i stand til - og har et særligt ansvar for - at lede reformen af den globale investeringsordning som dens stifter og hovedaktør. Kommissionen, som har haft et nyt ansvar for investeringsbeskyttelse, siden Lissabontraktaten overdrog EU kompetence på dette område, har gjort reform til en prioritet og er klar til at tage ansvaret på verdensplan. Den er allerede gået i gang med at reformere systemet i forbindelse med TTIP⁽²³⁾.

Kommissionen vil:

- som et første skridt lade moderne bestemmelser indgå i bilaterale aftaler, så der lægges større vægt på statens ret til at regulere, hvilket ikke blev tilstrækkeligt fremhævet tidligere. I forbindelse med EU's bilaterale aftaler vil der blive indledt en omlægning af den gamle tvistbilæggelse mellem investorer og stater til et offentligt investeringsdomstolssystem bestående af en ret i første instans og en appelret, der opererer som traditionelle domstole. Der tilvejebringes en klar adfærdskodeks for at undgå interessekonflikter, og der tilknyttes uafhængige dommere med høje tekniske og juridiske kvalifikationer svarende til dem, der kræves af medlemmerne af de permanente internationale domstole som f.eks. Den Internationale Domstol og WTO's appelorgan
- sideløbende samarbejde med partnere for at skabe konsensus om en fuldt udbygget permanent international investeringsdomstol
- på længere sigt støtte indarbejdelsen af investeringsregler i WTO. Dette ville være en lejlighed til at forenkle og ajourføre det nuværende net af bilaterale aftaler og indføre et klarere, mere legitimt og mere omfattende system og
- inden udløbet af sit mandat gøre status over, hvilke fremskridt der er gjort, gennemgå meddelelsen fra 2010 om internationale investeringer⁽²⁴⁾ og kortlægge vejen frem.

⁽²²⁾ Unctad, World Investment Report, 2015.

⁽²³⁾ Commission draft text TTIP – investment, http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/september/tradoc_153807.pdf.

⁽²⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen – Etablering af en samlet europæisk international investeringspolitik (COM(2010) 343).

4.2. En handelsdagsorden for at fremme bæredygtig udvikling, menneskerettigheder og god regeringsførelse

EU-traktaterne kræver, at EU fremmer sine værdier, herunder udvikling af fattige lande, høje sociale og miljømæssige standarder og overholdelsen af menneskerettighederne, i hele verden. I denne forbindelse skal handels- og investeringspolitikken være i overensstemmelse med andre instrumenter for EU's optræden udadtil.

Et af EU's mål er at sikre, at økonomisk vækst går hånd i hånd med social retfærdighed, overholdelse af menneskerettighederne, høje arbejdstager- og miljøstandarder og sundheds- og sikkerhedsbeskyttelse. Dette gælder for såvel eksterne som interne politikker og omfatter således også handels- og investeringspolitik. EU har været førende med hensyn til at integrere målene for bæredygtig udvikling i handelspolitikken og gøre handel til et effektivt redskab til at fremme bæredygtig udvikling på verdensplan. Betydningen af handelspolitikken potentielle bidrag til bæredygtig udvikling er for nylig blevet bekræftet i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, herunder målene for bæredygtig udvikling, som vil være retningsgivende for den globale indsats i de kommende 15 år.

4.2.1. Anvendelse af handel og investeringer til at støtte inklusiv vækst i udviklingslandene

EU er førende, når det drejer sig om at anvende handelspolitikken til at fremme udviklingen i de fattigste lande.

- **EU er det mest åbne marked for udviklingslandenes eksport.** "Alt andet end våben"-initiativet (EBA)⁽²⁵⁾ fra 2001 var radikalt, idet det åbnede EU-markedet fuldstændig for LDC'er uden toldsatser eller -kontingenter. Det har været effektivt. Med undtagelse af energi importerer EU mere fra LDC'er end USA, Canada, Japan og Kina tilsammen. EU har også indgået vellykkede økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA'er) med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet, navnlig for nylig i Afrika (se 5.2.3).
- **EU's mål er at støtte udvikling ved at gøre det muligt for lande at blive integreret og bevæge sig op i regionale og globale værdikæder.** EU har lempet sine oprindelsesregler i den generelle toldpræferenceordning (GSP). De er nu enklere og lettere at overholde og giver større muligheder for at købe ud fra regional og tværregional kumulation mellem landene. EU og medlemsstaterne har også været drivkraften bag den globale Aid for Trade-indsats, der tegner sig for over en tredjedel af den globale støtte med et beløb på 11 mia. EUR om året.
- **I overensstemmelse med princippet om udviklingsvenlig politikkoherens** skal EU sikre, at dets handels- og investeringsinitiativer bidrager til bæredygtig vækst og jobskabelse og minimerer eventuelle negative indvirkninger på LDC'er og andre lande, der har størst behov. Dette er særlig relevant, for så vidt angår TTIP, i betragtning af at EU og USA er verdens to største markeder for varer og tjenester fra udviklingslandene.

Kommissionen vil:

- foretage en midtvejs gennemgang af GSP senest i 2018, og navnlig lære af erfaringerne fra de vigtigste resultater under GSP+-ordningen. Gennemgangen ville også være en lejlighed til at gøre status over de erfaringer, der er gjort med præferencer vedrørende varer, og overveje lignende præferencer vedrørende tjenester for LDC'er som EBA-initiativet i overensstemmelse med den nylige fritagelse for LDC'er vedrørende tjenester, der er aftalt inden for WTO
- sammen med EU-medlemsstaterne gennemgå EU's fælles Aid for Trade-strategi⁽²⁶⁾ for at styrke udviklingslandenes kapacitet til at udnytte de muligheder, der ligger i handelsaftaler, i overensstemmelse med 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling

⁽²⁵⁾ Rådets forordning (EF) nr. 416/2001 af 28. februar 2001 (EFT L 60 af 1.3.2001).

⁽²⁶⁾ Konklusioner vedtaget af Rådet for Den Europæiske Union om en EU-strategi for Aid for Trade: Øget EU-støtte til handelsrelaterede behov i udviklingslandene, dok. 14470/07 af 29. oktober 2007.

- i forbindelse med TTIP og andre forhandlinger om reguleringsspørgsmål foreslå muligheder, der styrker bredere internationalt reguleringssamarbejde og har positive afsmittende virkninger i tredjelande, navnlig i udviklingslande
- foretage en tilbundsående analyse af de mulige virkninger af nye FTA'er på LDC-lande i bæredygtighedsvurderinger med henblik på at udforme ledsageforanstaltninger, når det er nødvendigt og
- fortsat støtte en meningsfuld LDC-pakke i forbindelse med afslutningen af Doha-runden og presse på i G20, WTO og andre multilaterale fora for at opnå tæt overvågning af indvirkningen af tredjelands protektionistiske foranstaltninger på LDC'er og finde frem til, hvordan man slipper af med dem.

4.2.2. Fremme af bæredygtig udvikling

EU er også førende med hensyn til at bruge handelspolitik til at fremme den sociale søjle og miljø søjlen i bæredygtig udvikling. Dette sker på en positiv, incitamentbaseret måde uden skjult protektionistisk dagsorden.

- **GSP+-ordningen er et innovativt redskab, der tilbyder incitamenter og støtte til menneskerettigheder, bæredygtig udvikling og god regeringsførelse** i lande, der har forpligtet sig til at gennemføre de vigtigste internationale konventioner på disse områder.
- **EU spiller en central rolle i at fremme forhandlingerne om en aftale om miljøvenlige varer (EGA) sammen med 16 andre store WTO-medlemmer.** Målet er at fremme handel med vigtige grønne teknologier som f.eks. vedvarende energiproduktion, affaldshåndtering og kontrol med luftforurening og bidrage til bekæmpelse af klimaforandringer og miljøbeskyttelse.
- **EU's nye FTA'er indeholder også systematiske bestemmelser om handel og bæredygtig udvikling.** Målet er navnlig at maksimere potentialet for øget handel og investering til anstændigt arbejde og miljøbeskyttelse, herunder bekæmpelse af klimaforandringer, og gå i dialog med partnerlandene i en samarbejdsproces, der fremmer gennemsigtighed og inddragelse af civilsamfundet. Bestemmelserne giver også mulighed for uafhængige og upartiske undersøgelser.

Efterhånden som FTA'erne træder i kraft, vil EU være nødt til at sikre, at bestemmelserne om handel og bæredygtig udvikling gennemføres og anvendes effektivt, herunder ved at tilbyde passende støtte gennem udviklings-samarbejde. Dette er et vigtigt skridt i indsatsen for at opnå forandringer på stedet. At overholde forpligtelserne vedrørende arbejdstagerrettigheder og miljøbeskyttelse kan være en betydelig udfordring for nogle af vores handelspartnere. Kommissionen er rede til at bistå handelspartnere med at forbedre situationen. Bedre samordning af bistands- og samarbejdsprogrammer på disse områder vil give EU mulighed for at udnytte mulighederne og fungere som løftestang for tættere handelsforbindelser for at fremme denne værdibaserede dagsorden.

Kommissionen vil:

- fokusere på gennemførelsen af dimensionerne for bæredygtig udvikling i FTA'er. Det bør være et centralt element i det styrkede partnerskab med medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og de berørte parter vedrørende gennemførelsen af FTA tillige med dialog med civilsamfundet
- prioritere indsatsen for en effektiv gennemførelse af de grundlæggende arbejdsstandarder (afskaffelse af børnearbejde og tvangsarbejde, ikkeforskelsbehandling på arbejdspladsen, foreningsfrihed og kollektive overenskomster) samt sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i forbindelse med gennemførelsen af FTA'er og GSP
- prioritere bæredygtig forvaltning og bevaring af naturressourcerne (biodiversitet, jordbund og vand, skove og tømmer, fiskeri og dyreliv) højere samt bekæmpelsen af klimaforandringer i FTA'er og deres gennemførelse
- tilbyde at skabe bedre forbindelse mellem handelspolitiske instrumenter med det formål at tage hånd om arbejdstagerrettigheder og miljøbeskyttelse (GSP, kapitler om bæredygtig udvikling i FTA'er) og støtte-/samarbejdsaktioner på disse områder for at hjælpe vores partnere med at sikre et højt beskyttelsesniveau

- fremme et ambitiøst og innovativt kapitel om bæredygtig udvikling i alle handels- og investeringsaftaler. I TTIP bør det indeholde vidtrækkende forpligtelser, for så vidt angår alle grundlæggende arbejdstagerrettigheder på linje med de grundlæggende konventioner fra Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO), samt for så vidt angår sikring af et højt niveau af sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen og rimelige arbejdsvilkår i overensstemmelse med ILO's dagsorden for anstændigt arbejde. Det bør også indeholde vidtrækkende forpligtelser vedrørende miljøbeskyttelse i forbindelse med multilaterale miljøaftaler
- inddrage overvejelser om bæredygtig udvikling på alle områder af relevans for FTA'er (f.eks. energi, råstoffer eller offentlige indkøb) og
- bidrage til et godt resultat i forhandlingerne om EGA. Målet bør være at afskaffe told på grønne varer, åbne markederne for grønne tjenester og indføre en mekanisme til at håndtere ikketoldmæssige hindringer i fremtiden. Kommissionen ønsker at gøre det lettere at tilføje nye produkter på listen og give så mange lande som muligt mulighed for at tilslutte sig initiativet.

4.2.3. Sikre ansvarlig forvaltning af forsyningskæder

Ansvarlig forvaltning af globale forsyningskæder er afgørende for at bringe handelspolitikken på linje med europæiske værdier. EU har allerede taget skridt over for bestemte partnere (f.eks. Bangladesh Sustainability Compact og Labour Rights Initiative med Myanmar) og på bestemte områder (initiativet om konfliktminerale⁽²⁷⁾, forordningerne om ulovlig skovhugst⁽²⁸⁾, bæredygtighedskriterier for biobrændstoffer⁽²⁹⁾, virksomheders indberetning om forsyningskædespørgsmål⁽³⁰⁾, virksomheders gennemsigthed, for så vidt angår udvindings- og skovbrugsindustriens betalinger til regeringer⁽³¹⁾). Kommissionen vil videreudvikle disse politikker i de kommende år. De er komplekse og skal inddrage en række offentlige og private aktører samt civilsamfundsaktører til at foretage relevante ændringer for almindelige borgere. De omfatter også en blanding af bløde og innovative redskaber og lovændringer.

Kommissionen vil:

- sammen med den højtstående repræsentant støtte gennemførelsen af FN's vejledende principper for erhvervslivet og menneskerettigheder, FN's Global Compact-initiativ og ILO's trepartserklæring om multinationale virksomheder og socialpolitik og tilskynde EU's handelspartnere til at overholde disse internationale principper, og navnlig OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder
- aktivt fremme den internationale udbredelse af EU's ambitiøse tilgange til konfliktminerale og ulovlig skovhugst, der bygger på arbejdet i OECD, FN og G7
- arbejde nært sammen med ILO og OECD for at udvikle en global tilgang til at forbedre arbejdsvilkårene i konfektionsindustrien
- finde frem til og vurdere nye sektorspecifikke eller geografiske muligheder for yderligere ansvarlige forsyningskædepartnerskaber og
- øge gennemsigtheden i forsyningskæderne og forbedre forbrugeroplysningerne ved at skabe yderligere incitamenter til store EU-virksomheders indberetning af due diligence-praksis i forsyningskæden, navnlig ved årligt at offentliggøre en liste over rapporter fra virksomheder, der foretager indberetning om ansvarlige forsyningskæder³².

⁽²⁷⁾ Europa-Kommissionen - Forslag til forordning (COM(2014) 111).

⁽²⁸⁾ Forordning (EU) nr. 995/2010 af 20. oktober 2010 (EUT L 295 af 12.11.2010); Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 363/2012 af 23. februar 2012 (EUT L 115 af 27.4.2012); Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 607/2012 af 6. juli 2012 (EUT L 177 af 7.7.2012).

⁽²⁹⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 1307/2014 af 8. december 2014 (EUT L 351 af 9.12.2014); Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 (EUT L 140 af 5.6.2009).

⁽³⁰⁾ Direktiv 2014/95/EU af 22. oktober 2014 (EUT L 330 af 15.11.2014); direktiv 2013/34/EU (EUT L 182 af 29.6.2013).

⁽³¹⁾ Direktiv 2013/50/EU af 22. oktober 2013 (EUT L 294 af 6.11.2013).

³² Direktiv 2014/95/EU kræver offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger og oplysninger om mangfoldighed for visse store virksomheder og koncerner.

4.2.4. Fremme af retfærdige og etiske handelsordninger

Fremme af retfærdige og etiske handelsordninger afspejler EU's forbrugeres behov og bidrager til at udvikle mere bæredygtige handelsmuligheder for små producenter i tredjelande. Der mangler i dag oplysninger om adgang til fair trade-ordninger både for producenter og EU-forbrugere. Kommissionen spiller en rolle med henblik på at fremme denne forbindelse og skærpe opmærksomheden på både udbuds- og efterspørgselsiden.

Kommissionen vil:

- anvende den eksisterende struktur til gennemførelse af FTA'er til at fremme fair trade-ordninger og andre ordninger, der skal sikre bæredygtigheden
- fokusere mere systematisk på retfærdig og etisk handel i den kommende revision af EU's Aid for Trade-strategi og aflægge rapport om fair trade-projekter som led i sin årlige Aid for Trade-rapport
- gennem EU-delegationerne og i samarbejde med den højtstående repræsentant fremme retfærdige og etiske handelsordninger over for små producenter i tredjelande på grundlag af eksisterende initiativer vedrørende bedste praksis
- øge støtten til arbejde i internationale fora som f.eks. Det Internationale Handelscenter til indsamling af markedsoplysninger i forbindelse med retfærdige og etiske handelsmarkeder, som så kunne tjene som grundlag for at følge udviklingen på markederne, og
- udvikle oplysningsaktiviteter i EU, navnlig i samarbejde med lokale myndigheder i EU, ved en mulig lancering af en pris til en "EU-by med retfærdig og etisk handel".

4.2.5. Fremme og forsvare menneskerettighederne

Handelspolitik kan være et effektivt redskab til yderligere at fremme menneskerettighederne i tredjelande sammen med andre EU-politikker, navnlig udenrigspolitik og udviklingssamarbejde. Krænkelser af menneskerettighederne, der finder sted i globale forsyningskæder, som f.eks. de værste former for børnearbejde, tvangsarbejde i fængsler, tvangsarbejde som følge af menneskehandel og land grabbing, fortjener særlig opmærksomhed. Menneskerettighedsspørgsmål er i stigende grad blevet indarbejdet i EU's bilaterale FTA'er, unilaterale præferencer (navnlig i GSP+-ordningen) og EU's eksportkontrolpolitik. I tilfælde af alvorlige og systematiske overtrædelser af menneskerettighederne har modtagerlandene f.eks. mistet deres præferencer i henhold til GSP-ordningen (herunder Sri Lanka, Myanmar/Burma), indtil situationen var forbedret tilstrækkeligt. Kommissionen har også udarbejdet retningslinjer for at undersøge indvirkningen af handelspolitiske initiativer på menneskerettigheder både i EU og i partnerlandene.

Kommissionen har planer om en effektiv eksportkontrol af genstande, der anvendes til tortur og henrettelse, og støtter den igangværende gennemgang³³. Streng håndhævelse og udveksling af oplysninger myndigheder imellem er afgørende for at nå EU-målet om afskaffelse af dødsstraf og kontrol med produkter, der anvendes til umenneskelig behandling.

Kommissionen vil:

- sikre gennemførelsen af bestemmelserne om handel og investeringer i EU's handlingsplan for menneskerettigheder for 2015-2018⁽³⁴⁾
- sammen med den højtstående repræsentant intensivere dialogen med særlige GSP-lande og EBA-begunstigede lande, hvor EU kan få størst indvirkning på bekæmpelsen af krænkelser af menneskerettighederne, lære af overvågningstilgangen med GSP+-partnerne og fortsat være klar til at suspendere GSP-fordele i de alvorligste tilfælde

³³ Kommissionens forslag til forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 (COM(2014) 01).

⁽³⁴⁾ Rådets konklusioner om handlingsplanen vedrørende menneskerettigheder og demokrati 2015-2019, dok. 10897/15 af 20. juli 2015.

- bidrage til det internationale mål om afskaffelse af de værste former for børnearbejde⁽³⁵⁾ og afskaffelse af tvangsarbejde i fængsler ved at samarbejde med tredjelande (navnlig dem, som EU tilbyder GSP eller har aftaler med) og ved at fremme partnerskaber og løsninger med mange aktører, hvor det er relevant
- forbedre analysen af handelspolitikens indvirkning på menneskerettighederne både i konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer ud fra de nyligt udarbejdede retningslinjer og
- foreslå en ambitiøs modernisering af EU's politik for eksportkontrol af varer med dobbelt anvendelse, herunder forebyggelse af misbrug af digital overvågning og indtrængningssystemer⁽³⁶⁾, der fører til krænkelse af menneskerettighederne.

4.2.6. Bekæmpelse af korruption og fremme af god regeringsførelse

Korruption er en plage for økonomier og samfund. Den hindrer lande i at udvikle sig, fordrejer offentlige udbud, spilder knappe offentlige midler, hæmmer investeringslysten og handelen og skaber illoyal konkurrence. Den underminerer retsstatsprincippet og borgernes tillid.

Handelspolitikken bidrager allerede til bekæmpelsen af korruption f.eks. ved at øge gennemsigtigheden af regler og udbudsprocedurer og ved at forenkle toldprocedurer. Under GSP+ tilbyder EU handelspræferencer til lande, som ratificerer og gennemfører internationale konventioner vedrørende god regeringsførelse, herunder FN's konvention mod korruption⁽³⁷⁾.

Handelsaftaler kunne i højere grad anvendes til at bekæmpe korruption og sikre, at internationale konventioner og principper gennemføres i praksis.

Kommissionen vil:

- benytte FTA'er til at overvåge indenlandske reformer af retsstatsprincippet og regeringsførelsen og indføre høringsmekanismer i tilfælde af systemisk korruption og dårlig regeringsførelse og
- foreslå at forhandle ambitiøse bestemmelser om korruptionsbekæmpelse i forbindelse med alle fremtidige handelsaftaler, begyndende med TTIP.

5. Et fremadrettet program for forhandlinger til at forme globaliseringen

Fuld udnyttelse af potentialet i handel vil kræve et ambitiøst og fremadrettet program for multilaterale og bilaterale forhandlinger.

5.1. Styrkelse af det multilaterale handelssystem

Det multilaterale system skal fortsat være hjørnestenen i EU's handelspolitik. WTO's regelsæt er grundlaget for verdenshandelsordenen. Trods visse forbedringer er det imidlertid forblevet stort set uændret i de sidste to årtier, fordi det ikke er lykkedes at afslutte DDA-forhandlingerne, og fordi fokus for WTO-medlemmernes indsats er flyttet. EU bør gøre alt, hvad der er muligt, for at genskabe WTO's centrale betydning som et handelsforhandlingsforum. Alle står til at vinde ved globale regler, der gælder for næsten alle lande (161 ved seneste optælling). De, der lider størst tab, hvis WTO ikke bevæger sig fremad, bliver de mest sårbare udviklingslande samt lande uden en aktiv bilateral eller regional dagsorden.

5.1.1. Gøre fremskridt i WTO

For at genetablere sig som drivkraft for global handelsliberalisering og det førende forum for handelsforhandlinger må WTO først afslutte DDA. Dette vil kræve en stærk ansvarsfølelse fra alle medlemmers side. WTO's 10. ministerkonference i Nairobi i december 2015, den første i Afrika, kommer på et

⁽³⁵⁾ Europa-Kommissionen, arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene "Trade and worst forms of child labour", SWD(2013) 173.

⁽³⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen - Revision af eksportkontrolpolitikken: Sikkerhed og konkurrenceevne i en verden i forandring (KOM(2014) 244).

⁽³⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen - Bekæmpelse af korruption i EU (KOM(2011) 308).

kritisk tidspunkt. EU er rede til at spille sin rolle med hensyn til at finde frem til en aftale, men succes afhænger ikke af EU alene. De parametre, der forhandlede om i 2008 - det sidste alvorlige forsøg på at afslutte runden - fungerede ikke. Udviklingen siden da gør det endnu tydeligere, at det ikke vil være muligt at afslutte på det grundlag. WTO-medlemmerne bør anerkende behovet for en betydelig recalibrering.

Med udgangspunkt i en aftale i Nairobi bør EU søge at puste nyt liv i WTO

- **For det første ved at give WTO en central rolle i udviklingen og håndhævelsen af regler for global handel**, fra intellektuel ejendomsret til told, fra digital handel til god reguleringspraksis. De seneste år har vist, at trods manglende fremskridt i WTO fortsætter handelspartnere med at udvikle svar på globale handelsmæssige realiteter i forandring, men dette sker bilateralt og regionalt. Når reglerne er udviklet uden for WTO i hundredvis af forskellige regionale ordninger, kan den heraf følgende manglende sammenhæng imidlertid faktisk vanskeliggøre handel, navnlig for SMV'er. Paradoksalt nok falder denne realitet sammen med fremkomsten af globale værdikæder, der gør et virkelig globalt regelsæt vigtigere end nogensinde. Bestemmelser eller regler for handelsfordrejende indenlandsk landbrugsstøtte kan kun effektivt udvikles i WTO.
- **For det andet ved at forfølge resultater gennem en mere fokuseret tilgang.** At ministerkonferencen på Bali i 2013 blev en succes skyldtes, at medlemmerne behandlede hvert enkelt problem på sine egne præmisser. Det viste sig at være meget mere effektivt end princippet om, at intet er aftalt, før alt er aftalt, hvor man ikke kan indgå aftale om noget enkeltresultat, før man indgår aftale om alle punkter på en omfattende dagsorden. Efter forhandlingerne i Nairobi synes emnespecifikke forhandlinger at være en mere lovende måde at fremskynde WTO-dagsordenen på end endnu en omfattende og kompleks runde. En sådan tilgang kunne undersøges for at åbne nye veje i WTO og gøre yderligere fremskridt på områder, hvor der allerede findes tilsagn. WTO's rolle med henblik på at fremme udveksling af oplysninger og overvåge politikudviklingen, navnlig for så vidt angår regler, der er udviklet i forbindelse med FTA'er, kunne også styrkes.
- **For det tredje ved at foreslå, at en del af WTO's medlemmer kan gå videre med et bestemt spørgsmål**, samtidig med at døren holdes åben, så interesserede WTO-medlemmer kan tilslutte sig på et senere tidspunkt. Dette ville muliggøre nye plurilaterale aftaler i WTO-regi og gøre det lettere at forankre de plurilaterale aftaler i WTO, der i øjeblikket forhandles uden for organisationen.

Gennemførelsen af disse tre principper ville være i alle WTO-medlemmers interesse, og især de mindste og fattigste landes. Hvis man vil sikre inklusion, må man begynde med at sikre, at WTO-medlemmerne effektivt kan udforme reglerne for global handel i WTO og ikke tvinges til at gøre dette udenfor for at komme videre. Hvis forhandlingerne om regler ikke blev taget som gidsel i forhandlingerne om markedsadgang, hvis det enkelte spørgsmål ikke blev taget som gidsel i forhold til alle andre, og hvis hele det kollektive medlemskab ikke blev taget som gidsel af det enkelte medlem, ville WTO genvinde sin hårdt tiltrængte dynamik. Det ville gøre det muligt mere effektivt at tage udfordringerne i moderne global handel op som f.eks. den digitale økonomi, tjenesters voksende betydning, eksportrestriktioner og oprindelsesreglernes kompleksitet.

Disse ændringer er imidlertid ikke tilstrækkelige. At sætte fornyet gang i WTO kræver, at medlemmerne vender tilbage til de underliggende årsager til det nuværende dødvande. Den egentlige hindring i forhandlingerne har ikke hidtil været af institutionel eller teknisk art eller knyttet til indholdet af dagsordenen, men snarere til deltagernes vilje til at finde et kompromis. Det skyldes, at WTO-systemet ikke har udviklet sig i takt med den globale økonomiske virkelighed. Der er sket en omfattende ændring i de største handelspartners relative økonomiske indflydelse, og dette er endnu ikke fuldt afspejlet i WTO-systemet. Derfor er der et stadig større misforhold mellem det bidrag, de store vækstøkonomier yder til det multilaterale handelssystem, og de fordele, de opnår. Denne tendens var allerede markant, da DDA blev lanceret, og er siden blevet betydelig mere udtalt, og tendensen forventes at fortsætte i fremtiden.

At opnå en balance mellem det forholdsmæssige bidrag fra de udviklede lande og vækstøkonomierne til systemet er et nøglekrav, når det gælder om at komme videre i fremtiden. Dette er et yderst følsomt politisk emne, og der er i øjeblikket ikke nogen drivkraft til for alvor at tage fat på det. Men det er ikke muligt at gå videre med en gennemgribende ændring af den måde, WTO fungerer på, før systemet kommer ud af dette dødvande.

Kommissionen vil på kort sigt:

- aktivt presse på for at få afsluttet Doharunden

og på længere sigt:

- søge at placere udarbejdelsen af regler for den globale handel inden for WTO
- fremsætte forslag om mere fokuserede og målrettede resultater i WTO
- støtte målsætningen om en kritisk masse af medlemmer til at fremme initiativer inden for rammerne af WTO og
- fremsætte forslag om bedre at afspejle WTO-medlemmers forskellige evne til at bidrage til systemet ud fra mere dynamiske og sektor-/emnespecifikke tilgange.

5.1.2. Udformning af en åben tilgang til bilaterale og regionale aftaler

EU er nødt til at arbejde for bilaterale og regionale aftaler på en måde, der bidrager til, at WTO igen kommer i centrum for global handelsforhandlingsaktivitet. FTA'er kan fungere som et laboratorium for global handelsliberalisering. EU bør udarbejde fremtidige WTO-forslag for at udfylde hullerne i det multilaterale regelsæt og mindske den fragmentering, som er opstået i forbindelse med løsninger, der er opnået ved bilaterale forhandlinger.

EU's FTA'er bør omfatte passende mekanismer, der gør det muligt for andre interesserede lande at tilslutte sig dem i fremtiden, forudsat de er parate til at opfylde det fastlagte ambitionsniveau. EU har allerede fulgt denne fremgangsmåde i forbindelse med TISA-forhandlingerne og lige fra begyndelsen insisteret på, at denne plurilaterale aftale skal baseres på den multilaterale arkitektur i den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser og være åben for alle WTO-medlemmer, der ønsker at tilslutte sig. Et andet eksempel er den FTA, som EU indgik med Colombia og Peru i 2012, og som Ecuador vil tiltræde som følge af forhandlinger, der blev afsluttet i juli 2014. Set i et fremtidsperspektiv er der en række lande, som har givet udtryk for interesse i at tiltræde den kommende TTIP-aftale. Denne mulighed kunne undersøges nærmere, og man kunne begynde med de lande, der har tætte forbindelser til EU eller USA og er klar til at opfylde det høje ambitionsniveau. Man kunne følge en lignende fremgangsmåde for at sammenknytte EU's nuværende og kommende FTA'er i Asien-Stillehavsregionen, en region, der er afgørende for, hvordan de globale værdikæder fungerer.

EU har allerede taget konkrete skridt i retning af interoperabilitet mellem sine aftaler ved at fremme oprindelseskumulation. Normalt kan produkter kun opnå en FTA's toldfri adgang til EU-markedet, hvis en vis procentdel af deres værdi eller en række vigtige trin i produktionsprocessen foregår eller har oprindelse i partnerlandet. Når oprindelse kan kumuleres, kan råmaterialer indkøbes i visse andre lande, som også har en FTA med EU, og stadig nyde godt af toldfri adgang. For eksempel finder dette allerede sted mellem EU, Middelhavsområdet og EFTA-landene. Råmaterialer indkøbt hos hinanden betragtes som kvalificerende til FTA-toldpræferencer under den såkaldte pan-Euro-Middelhavsordning for kumulation. Oprindelseskumulation mindsker spændingerne mellem FTA'ers bilaterale karakter og fragmenteringen af produktionsprocesser på tværs af værdikæder i forskellige lande.

Kommissionen vil:

- udvikle bidrag til at tage de vigtigste udfordringer op, som WTO står over for, ud fra løsninger, der er opnået i bilaterale og regionale initiativer
- vise vilje til at åbne FTA'er, herunder TTIP og toldaftaler, for tredjelande, der er villige til at tiltræde dem, forudsat at de er parate til at opfylde det fastlagte ambitionsniveau og
- i de igangværende forhandlinger undersøge muligheden for at følge oprindelseskumulation for lande, som både EU og dets FTA-partnere allerede har frihandelsaftaler med.

5.2. Fremme bilaterale forbindelser

Vores bilaterale dagsorden bør følge tre ledende principper.

- **Hvis EU's handelspolitik skal kunne skabe job og vækst, må vi fortsat prioritere at indlede forhandlinger ud fra økonomiske kriterier**, samtidig med at vi betragter partneres parathed og den bredere politiske kontekst.
- **FTA'er skal yde gensidig og reel åbning, der bygger på et højt ambitionsniveau.** Det kræver, at hindringer håndteres i samspil med effektiv gennemførelse og håndhævelse, så nye hindringer ikke træder i stedet for de gamle. EU er ikke desto mindre nødt til at bevare en fleksibel tilgang til FTA-forhandlinger for at tage hensyn til sine partners økonomiske virkelighed.
- **I fremtiden bliver EU nødt til at sikre bedre sammenhæng i sin tilgang til vækstlandene på multilateralt, bilateralt og unilateralt plan.** Der bør navnlig forventes tæt på fuld gensidighed i vores fremtidige bilaterale aftaler med de lande, som ikke længere nyder godt af GSP.

5.2.1. Resultater med USA og Canada

TTIP er den mest ambitiøse og strategiske handelsforhandling, EU nogensinde har gennemført. Det vil styrke Europas forhold til USA, vores vigtigste politiske allierede og største eksportmarked, og udgøre et effektivt laboratorium for globale regler. Efter 10 forhandlingsrunder siden juli 2013 begynder rammerne for, hvad der kunne blive en afbalanceret aftale, at vise sig. Ud fra et EU-perspektiv kommer den til at omfatte:

- en ambitiøs og afbalanceret markedsadgangspakke, der kan sammenlignes med EU's FTA med Canada
- en ny tilgang til reguleringssamarbejde samt konkrete reguleringsresultater i nøglesektorer, samtidig med at beskyttelsesniveauet og reguleringsautonomien på hver side respekteres og
- en modernisering af reglerne for international handel, herunder på områder som bæredygtig udvikling, korruptionsbekæmpelse, handelsrelaterede aspekter af energi og råstoffer og investeringer.

Den omfattende økonomi- og handelsaftale (CETA) med Canada er EU's hidtil mest omfattende FTA. CETA er en banebrydende aftale, der indeholder bestemmelser om en ambitiøs liberalisering af handel og investeringer. Den vil skabe betydelige økonomiske muligheder for europæiske virksomheder, forbrugere og den brede offentlighed, og den fremmer EU's standarder. Den omfatter hidtil usete forpligtelser fra Canadas side om offentlige udbud og geografiske betegnelser.

Kommissionen vil:

- sigte mod at indgå et ambitiøst, omfattende og gensidigt fordelagtigt TTIP som en af sine 10 største prioriteter for dette mandat og
- forelægge CETA for Rådet og Europa-Parlamentet til godkendelse så tidligt som muligt i 2016.

5.2.2. Et strategisk engagement i Asien og Stillehavsregionen

Denne region er af afgørende betydning for EU's økonomiske interesser. EU har allerede markeret sin tilstedeværelse i Asien med en ambitiøs aftale med Sydkorea, en ASEAN-strategi baseret på individuelle aftaler som byggesten i en interregional EU-ASEAN-ramme, FTA-forhandlinger med Japan og igangværende investeringsforhandlinger med Kina og Myanmar. Denne Asien-strategi vil skulle fortsættes, konsolideres og udvides i løbet af de næste par år.

Indgåelse af EU-Japan-FTA'en er en strategisk prioritet, der burde føre ikke blot til øget bilateral handel og investering, men også større økonomisk integration, tættere samarbejde mellem EU-virksomheder og japanske virksomheder og tættere samarbejde mellem EU og Japan i internationale regulerings- og standardiseringsorganer.

EU er engageret i at uddybe og genskabe balancen i vores forhold til Kina på en gensidigt fordelagtig måde. Den igangværende forhandling om en bilateral investeringsaftale har topprioritet med henblik på at nå dette mål. Indgåelsen af denne aftale vil bistå Kina i dets reformer og fremme Kinas deltagelse i Kommissionens

investeringsplan for Europa samt europæisk deltagelse i Kinas "One Belt, One Road"-projekter. Begge parter vil også drage fordel af, at der indgås en bilateral aftale, som tager reelle skridt i retning af beskyttelse af geografiske betegnelser på det i internationale standarder højeste fastsatte niveau. Kina har foreslået yderligere at udbyde forholdet gennem en FTA, men EU er først klar til at engagere sig i en sådan proces, når de rette betingelser er opfyldt, som det kommer til udtryk i den strategiske samarbejdsdagsorden mellem EU og Kina frem til 2020. Disse betingelser er ligeledes knyttet til en vellykket gennemførelse af en række nationale økonomiske reformer i Kina, da formålet med en FTA nødvendigvis vil være at skabe lige konkurrencevilkår. EU og Kina bør samtidig styrke deres dialog om regionale og multilaterale handels- og investeringsspørgsmål. EU bør fremme og støtte Kinas voksende rolle i det multilaterale handelssystem og i plurilaterale initiativer, herunder TISA, informationsteknologioverenskomsten, EGA, den internationale arbejdsgruppe om eksportkreditter og GPA, på en måde, der får Kina til at højne ambitionerne for disse initiativer og påtage sig ansvar på linje med de fordele, som landet drager af et åbent handelssystem.

EU-investorer i Østasien opererer i en stadig mere integreret regional forsyningskæde og kunne have gavn af et bredere netværk af investeringsaftaler i regionen. EU vil med udgangspunkt i de investeringsbestemmelser, der er under forhandling med Kina og Japan, og som vil blive forhandlet med Sydkorea, undersøge muligheden for at indlede forhandlinger om investeringer med Hongkong og Taiwan³⁸.

EU-Sydkorea-FTA'en er den mest ambitiøse handelsaftale, EU nogensinde har gennemført. Den slog klart troværdigheden af EU's tilsagn om engagement i Asien fast, samtidig med at den åbnede et hurtigt voksende østasiatisk marked for EU-eksport. Aftalen omfatter imidlertid ikke investeringsbeskyttelse, fordi den blev forhandlet, før EU opnåede kompetence på dette område efter Lissabontraktatens ikrafttrædelse. Erfaringerne fra gennemførelsen af aftalen viser også, at nogle bestemmelser med fordel kan tilpasses, så de fungerer bedre. Begge spørgsmål kan behandles sideløbende i en revision af aftalen.

I Sydøstasien har afslutningen af forhandlingerne med Vietnam efter indgåelsen af aftalen med Singapore fastsat benchmark nummer to for samarbejde med andre partnere. EU går fortsat ind for at genoptage forhandlingerne med Malaysia, og med Thailand, når betingelserne herfor er til stede, at afslutte investeringsforhandlingerne med Myanmar, og i givet fald at indlede FTA-forhandlinger med Filippinerne og Indonesien. På regionalt plan vil Kommissionen og ASEAN-landene snart afholde et møde for at gøre status over fremskridtene i ASEAN-integrationsprocessen, situationen for de bilaterale FTA'er mellem EU og ASEAN-medlemmerne og, hvordan disse initiativer kan tjene som byggesten i en interregional handels- og investeringsaftale.

Et ambitiøst resultat af FTA'en med Indien vil skabe nye handelsmuligheder på et samlet marked med over 1,7 mia. mennesker. Kommissionen er fortsat rede til at genoptage forhandlingerne om en omfattende og ambitiøs FTA.

Australien og New Zealand er Europas nære partnere, deler Europas værdier og holdninger til mange spørgsmål og spiller en vigtig rolle i Asien-Stillehavsregionen og i multilaterale sammenhænge. Stærkere økonomiske forbindelser med disse lande vil også udgøre en solid platform for mere omfattende integration med bredere værdikæder i Asien-Stillehavsregionen. Det bør være en prioritet at styrke disse forbindelser.

Efter aftalen om Irans atomprogram vil EU rettidigt evaluere muligheden for at udbyde handelsforbindelserne først og fremmest gennem Irans tiltrædelse af WTO. Kommissionen er fortsat rede til at afslutte FTA-forhandlingerne med landene i Golfstaternes Samarbejdsråd.

Kommissionen vil:

- anmode om bemyndigelse til at forhandle FTA'er med Australien og New Zealand under hensyntagen til EU-følsomme spørgsmål på landbrugsområdet
- arbejde hen imod at genoptage forhandlingerne om en ambitiøs interregional FTA med ASEAN, der bygger på bilaterale aftaler mellem EU og ASEAN-landene
- undersøge mulighederne for at indlede forhandlinger om investeringer med Sydkorea i forbindelse med en mulig revision af FTA'en og

³⁸ Det Særskilte Toldområde Taiwan, Penghu, Kinmen og Matsu.

- afslutte de igangværende investeringsforhandlinger med Kina og undersøge mulighederne for at indlede investeringsforhandlinger med Hong Kong og med Taiwan.

5.2.3. Et omdefineret forhold til Afrika

Afrikas igangværende omstilling får en betydelig indvirkning på verdensplan. Der står meget på spil både med hensyn til fattigdomsudryddelse og nye økonomiske muligheder. Afrika har været det hurtigst voksende kontinent i det seneste årti. Den vigtigste udfordring er imidlertid at skabe bæredygtig vækst. Dette indebærer en effektiv dagsorden for økonomisk omstilling og industrialisering. Handel og investeringer bliver afgørende for at tage disse udfordringer op. Afrika lider stadig under stærkt opsplittede markeder med store hindringer mellem landene. Der er vægtige argumenter for at fremme regional integration og skabe markeder til gavn for en hel region.

Handelsforbindelserne mellem EU og Afrika gik ind i en ny fase i 2014 med indgåelsen af tre regionale ØPA'er (økonomiske partnerskabsaftaler), der omfatter 27 vestlige, sydlige og østlige afrikanske lande. Hermed etableredes et nyt dynamisk partnerskab mellem de to kontinenter, og vejen banedes for et tættere samarbejde i fremtiden. ØPA'er støtter også Afrikas egen regionale integration og gøder jorden for bredere afrikanske integrationsbestræbelser.

At opfylde løfterne i disse aftaler bliver afgørende i det næste par år. Der venter mange udfordringer forude, herunder at sikre, at aftalerne udnytter deres udviklingspotentiale. ØPA'er kan bidrage til at gøre erhvervsklimaet mere forudsigeligt og gennemsigtigt, men meget kommer til at afhænge af virkelige nationale reformer. Dette beror på de afrikanske lande, men EU er rede til fortsat at støtte dem. Den tilgængelige udviklingsbistand kan styrke kapaciteten og optimere betingelserne for, at afrikanske lande kan udnytte fordelene ved en effektiv ØPA-gennemførelse på en måde, der er i overensstemmelse med deres egne udviklingsstrategier.

ØPA'er er også med til at bygge bro til fremtiden. Nuværende ØPA'er omfatter for det meste kun handel med varer. Der er meget, der taler for gradvist at udvide ØPA'er til også at omfatte andre områder som f.eks. tjenester og investeringer. Fremme og beskyttelse af investeringer bliver afgørende som næste skridt til støtte for vækst på kontinentet.

Kommissionen vil:

- samarbejde med afrikanske partnere for at sikre en effektiv gennemførelse af ØPA'er ved at etablere stærke institutioner, strukturer og mekanismer (herunder partnerskab med medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og det civile samfund), som også bidrager til at styrke retsstatsreformer og god regeringsførelse
- fortsat støtte regional integration og tilbyde målrettet kapacitetsopbygning, herunder gennem "Aid for Trade"
- uddybe forbindelserne med de afrikanske partnere, som er villige til at bygge på ØPA'er, især ved hjælp af revisionsklausulerne vedrørende tjenester og investeringer
- overveje bilaterale investeringsaftaler med vigtige afrikanske økonomier baseret på økonomiske kriterier og den eksisterende lovramme for udenlandske investeringer og
- udvikle principper om investeringer sammen med Den Afrikanske Union eller de regionale økonomiske fællesskaber.

5.2.4. En bred og ambitiøs dagsorden med Latinamerika og Caribien

EU og Latinamerika og Caribien er mangeårige handels- og investeringspartnere. Der er indgået præferencehandelsaftaler med 26 ud af de 33 latinamerikanske og caribiske lande. EU-virksomheder er de største investorer i Latinamerika med en portefølje, der overgår EU's investeringer i andre regioner.

Den økonomiske partnerskabsaftale med Caribien og FTA'er med Peru, Colombia, Ecuador og Mellemamerika skaber ny dynamik for handel og investeringer og for at fremme en fælles dagsorden for bæredygtig udvikling og regional integration. FTA'en mellem EU og Mexico, der blev forhandlet før 2001, har været til gavn for begge parter, men er nu forældet. Tiden er inde til at indlede forhandlinger om en modernisering af den globale aftale mellem EU og Mexico og få gavn af alle de uudnyttede fordele for vores økonomier. Kommissionen er også i gang med at vurdere mulighederne for en modernisering af

associeringsaftalen med Chile. EU og Mercosur har siden 2000 ført forhandlinger om en FTA. EU bekræfter på ny sit tilsagn om en bred og omfattende FTA med Mercosur, der inddrager regionens økonomiske virkelighed og tager sigte på at fjerne hindringer og fremme handel.

Kommissionen vil:

- fortsætte forhandlingerne om en ambitiøs, afbalanceret og omfattende FTA med Mercosur
- anmode om forhandlingsdirektiver til modernisering af FTA'erne med Mexico og Chile efter afslutningen af screeningundersøgelsen. Disse aftaler bør være sammenlignelige og kompatible med EU's frihandelsaftale med Canada og den fremtidige aftale med USA
- være rede til at overveje investeringsaftaler med vigtige latinamerikanske lande, hvor EU har betydelige investeringer, og til som et første skridt at udvikle bløde lovgivningsprincipper for investeringer.

5.2.5. Et tæt partnerskab med Tyrkiet

Tyrkiet er det nye vækstland, der er tættest på EU, og en vigtig regional aktør, men handels- og investeringsforholdet er langt fra optimalt. EU og Tyrkiet har siden den 31. december 1995 været i toldunion. Som det ser ud nu, omfatter toldunionen kun industrivarer og mangler en tvistbilæggesmekanisme. En moderniseret toldunion vil frigøre det uudnyttede økonomiske potentiale på områder som f.eks. tjenester, landbrug og offentlige udbud. En reform af toldunionen kan også bane vej for at inddrage Tyrkiet i kommende EU-FTA'er.

Kommissionen vil udvikle en ny, mere ambitiøs ramme for ajourføring af toldunionen med Tyrkiet.

5.2.6. Stabilitet og velstand i EU's nabolande

Den europæiske naboskabspolitik er i øjeblikket under revision i lyset af de vigtigste udviklingstendenser i de seneste år. I øst vil der blive sat fokus på effektiv gennemførelse af associeringsaftaler og vidtgående og omfattende FTA'er (AA'er/DCFTA'er) med Ukraine, Moldova og Georgien, der kan føre til gradvis markedsintegration. Kommissionen vil arbejde tæt sammen med de tre lande for at maksimere de konkrete økonomiske resultater af disse ambitiøse aftaler. I syd er målet at indgå en DCFTA med Marokko og Tunesien.

Kommissionen er ganske vist fortsat klar til at undersøge AA/DCFTA-muligheden med andre naboskabspartnerlande, især Jordan, men erkender, at øget integration med EU ikke er for alle. Kommissionen vil derfor undersøge andre skræddersyede måder at styrke vores handels- og investeringsforbindelser med andre naboskabspartnerlande ud fra en gensidig interesse. Sideløbende hermed og med henblik på at styrke regional handelsintegration med EU og blandt dets naboer er der behov for at fremskynde de igangværende forhandlinger inden for rammerne af én regional konvention om pan-Euro-Middelhavs-reglerne for præferenceoprindelse med det formål at modernisere og forenkle disse regler.

Kommissionen vil:

- effektivt gennemføre AA/DCFTA'er med Georgien, Moldova og Ukraine
- sigte mod at indgå DCFTA'er med Marokko og Tunesien og
- søge at afslutte de igangværende forhandlinger om at modernisere og forenkle pan-Euro-Middelhavs-reglerne for præferenceoprindelse under den regionale konvention om pan-Euro-Middelhavs-reglerne for præferenceoprindelse.

5.2.7. Et udfordrende forhold til Rusland

EU's strategiske interesse er fortsat at opnå tættere økonomiske forbindelser med Rusland. Perspektiverne herfor afgøres imidlertid først og fremmest af kursen i Ruslands indenrigs- og udenrigspolitik, som foreløbig ikke viser tegn på de nødvendige ændringer. Udviklingen i Den Eurasiske Økonomiske Union må også indgå i betragtningerne.

Konklusion

Handel er ikke et mål i sig selv, men et redskab, der bibringer mennesker fordele. Formålet med EU's handelspolitik er at udnytte disse fordele.

Det betyder, at det skal sikres, at handels- og investeringspolitikken er effektiv. Den skal løse virkelige problemer ud fra en aktuel viden om, at verdensøkonomien er tæt sammenknyttet af globale værdikæder, at tjenester - herunder dem, der kræver, at udbydere bevæger sig på tværs af grænserne - er af stadig større betydning, og at den digitale revolution er i færd med at omforme den internationale økonomi. Handelsaftaler skal håndtere de hindringer, virksomheder oplever i den moderne globale økonomi. De skal også gennemføres effektivt og håndhæves, herunder for små og mellemstore virksomheder.

Handels- og investeringspolitikken skal ligeledes tage ansvar for at støtte og fremme EU-værdier og -standarder. EU skal samarbejde med partnere for at fremme menneskerettighederne, arbejdstagerrettighederne og miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelsen, støtte udvikling og spille en rolle i korruptionsbekæmpelsen. Endvidere skal centrale politikker for EU's fremtidige integration i verdensøkonomien som f.eks. investeringer og reguleringsamarbejde støtte og ikke underminere EU's bredere mål om at beskytte mennesker og planeten. En ændring af beskyttelsesniveauet kan kun være i opadgående retning.

Afgørende for at opfylde alle disse mål er en handelspolitik, der forbliver ambitiøs i sine bestræbelser på at forme globaliseringen. Handel gavner mennesker bedst, når den skaber økonomiske muligheder. Det betyder en indsats for at støtte det multilaterale system i WTO og en målrettet strategi for bilaterale og regionale handels- og investeringsaftaler.

Disse mål kan kun nås, hvis EU taler med én stemme og sikrer, at alle EU-medlemsstater, -borgere og -virksomheder behandles lige. Der skal være sammenhæng på tværs af politikområder. Disse principper om enhed og sammenhæng skal ligge til grund for det daglige arbejde, når Kommissionen med støtte fra Rådet og Europa-Parlamentet agter at gennemføre denne meddelelse i de kommende år.